

Genel Müdür ve yapımcılar renkli TV için ne dediler?

DOĞAN KASAROĞLU (TRT Genel Müdürü)
MAHMUT TALİ ÖNGÖREN (TV'nin ilk yöneticisi)
DİNÇER SEZGİN (TV Tiyatro Şubesi prodüktörü)
SERPİL AKILLIOĞLU (TV Kültür Şubesi prodüktörü)
GÜNEŞ TECELLİ (TV'de 7 Gün Dergisi köşe yazarı)
HİNCAL ULUÇ (serbest gazeteci)
OSKAY ALPTÜRK (TV Tiyatro Şubesi prodüktörü)

Urfa Cezaevi İdaresini işgal eden komandolar, MHP Genel Merkezi

ile telefon

görüşmesi yaptılar:

- MHP'li komandoların kaçış girişimi, camın kırılıp demirlerin kesilmesinin ortaya çıkmasıyla önlendi
- Urfa Cezaevi Müdürü, mahkumların ve kendisinin can güvenliğinin olmadığını söyledi,

«Başbuğum iki komünisti

Urfa Savcısı, telefon görüşme iznini bizzat verdiğini doğruladı

vurduk, bizi Yozgat'a naklettirir»

MHP Çorum'da 50 ev ve işyerini yaktı

Financial Times:

«Demirel sağcı militanlara gittikçe daha fazla dayanıyor»

DİŞ HABERLER SERVİSİ
İNGİLİZ "Financial Times" gazetesinde çıkan bir yorumda Demirel'in sağcı militanlara gittikçe daha fazla dayandığı ifade edildi. Yorumda, sağcı militanların amaç ve yöntemlerinin, savaş sonrası Avrupasından çok, savaş öncesi Almanyasını hatırlattığı belirtiliyor.

İTİDİ Türkiye'deki gelişmelerden duyduğu kaygının dile getirildiği yorum, şöyle devam ediyor: "Demirel'in ekonomik siyasetleri destek getiriyorsa da, Batı onun birtakım biçare siyasi müttefiklere sahip olduğunu da akıldan tutmalıdır." (Devamı S. 6 Şu. 2'de)

URFA (ÖZEL)
URFA Bölge Kapalı ve Yazaçık Cezaevinde iki hükmüyle kurşunlayarak yaralanan MHP'li komandolar Cezaevi Müdürünün odasını işgal ederek MHP Genel Merkeziyle telefon görüşmesi yaptılar ve kaçmaya teşebbüs ettiler.

Telefonda, "Başbuğum burada iki komünisti vurduk, bizi Erzurum veya Yozgat'a naklettirir" diyen komandalardan Derviş Kınacı, Fethi Polat, Mehmet Saygın ve Hamdullah adlı kişiler bu telefon görüşmesinden sonra Erzurum Cezaevine nakledildiler. Urfa Cumhuriyet Savcısı telefon görüşmesine bizzat kendisinin izin verdiğini doğruladı.

Telefon görüşmesiyle ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz Urfa Cumhuriyet Savcısı yapılan telefon görüşmesinin MHP Genel Merkezi ile mi, yoksa başka bir yerle mi yapıldığını bilmediğini ancak bu görüşme izninin kendisi tarafından verildiğini açıkladı. MHP'ilerin artan saldırıları karşısında güvenlik kuvvetlerinin yetersiz kaldığı, Urfa Cumhuriyet Savcısının ise olaylar karşısında (Devamı sa. 6. şü 4'de)

Erbakan'ı İlla Başbakan olmakta diretmedim" derken Ecevit: "Erbakan'ın başbakanlığını destekleyemedik"

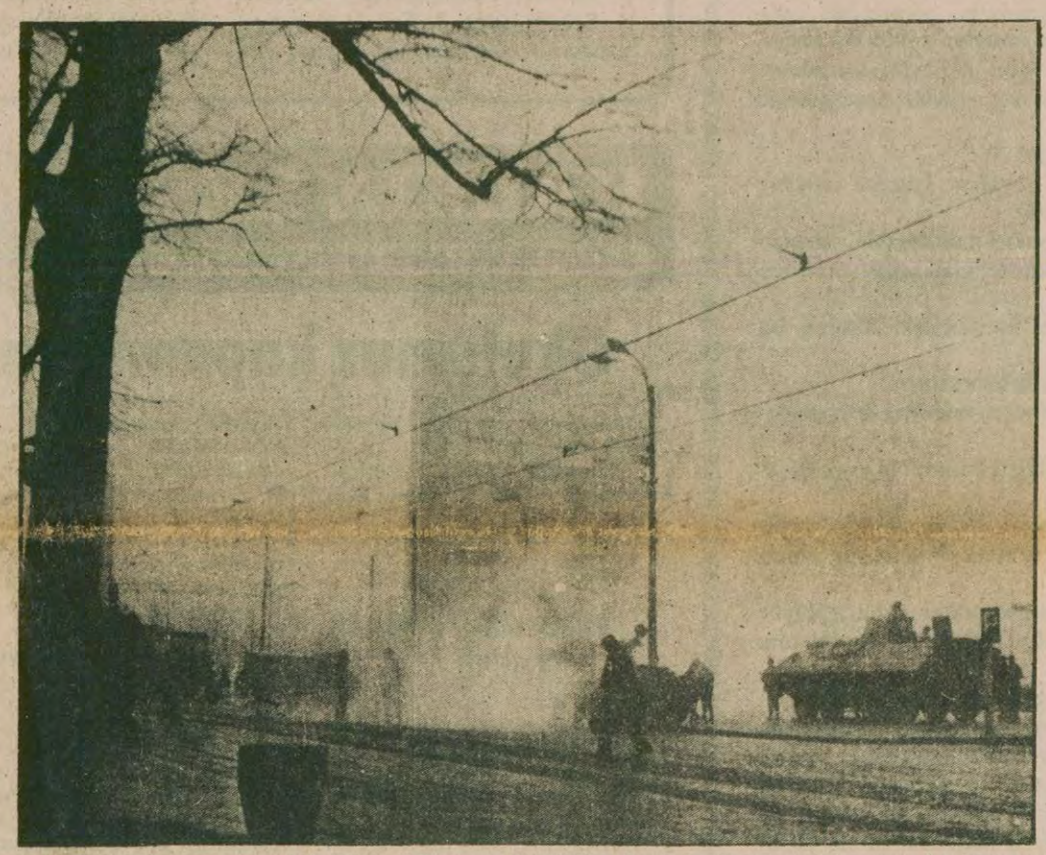
ANKARA (ÖZEL)
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan dün Parlamento'da düzenlediği basın toplantısında "Hükümeti düşürmek için illa da Başbakan olmakta diretmedim" dedi. Erbakan bu konuda şöyle konuştu: "Yeni kurulan hükümetin bir tarafı: zın Başbakanlığında olması konusunda CHP bizi ikna edemedi. Niçin bir partili değil de, tarafız bir Başbakan? Ve tarafız Başbakanı bu kim sorularına CHP bizi ikna edecek cevaplar vermemiştir." Öte yandan CHP Genel Başkanı Ecevit de dün Parlamento'da bir basın toplantısı düzenledi ve Erbakan'ın Başbakanlığı konusunda değerlendirilerek, "Yeni hükümetin kendisinin Başbakanlığında kurulmasını son ana kadar pazarlık konusu yapan Sayın Erbakan'ın gerçek işi emesini hayretle karşıladım" dedi.

ERBAKAN'IN BASIN TOPLANTISI
Erbakan güvenoylamasının (Devamı S. 6 Şu. 5'te)

Demirel'e göre son günlerdeki anarşisi gensoru yaratmış

ANKARA (ÖZEL)
BAŞBAKAN Süleyman Demirel dün Ankara'da düzenlenen toplantıdan sonra gazetecilerin sorularını cevaplarken gensorunun görüşüldüğünü ve değerlendirildiğini anlattı. Başbakan Demirel, gensorunun hükümeti gidiyor psikozu yaratmış ve bunun için de ülkede her şeyin gediğini savundu ve "Mala hücum vakti olmuştur. Biz şimdi yeni baştan herşeyi sıkı tutmaya ve mala hücum psikozunu yeniden yenmeye mecburuz" dedi.

Son günlerdeki olaylar konusunda da görüşlerini açıklayan Demirel şöyle dedi: "Biz geyrede bulunduğumuz süreç her türlü birçok defa yakaladıklarını belirtti.

Doğu Avrupa'nın en mücadeleci ülkesi Polonya'da 1970 yılında başlayan ayaklanmayı bastırmaya çalışan polisler.

Et fiyatlarına yapılan zam üzerine

Polonya'da hükümete karşı protesto gösterileri başladı

VARŞOVA (AA)
POLONYA hükümetinin, hiç bir ön uyandı bulunmaksızın et fiyatlarına zam yapılması üzerine bazı kentlerde protesto gösterileri düzenlendiği bildiriliyor. Et fiyatlarının artması, hükümetin devlet mağazalarında satılan ete uyguladığı desteği kaldırması yol açtı. Et fiyatlarının artırılmasından sonra, Varşova'daki bir traktör Fabrikası ile Gdansk yakınlarındaki bir otomotiv fabrikasında işçiler işi yavaşlattılar. Et üretiminin istekleri karşılayamadığını ve tek çıkar yolun tüketimi kısmak olduğunu ileri süren bir hükümet sözcüsü, biftek, pirzola, hindi ve kaz gibi "lüks sayılan etler"in bundan (Devamı S. 6 Şu. 6'da)

Polonya'daki muhalefet hareketlerine aydınlar ve işçilerin yanı sıra geniş öğrenci kitleleri de katılıyor. İşte polis tarafından öldürülen Pyjas adlı bir öğrencinin anısına düzenlenen bir gösteri.

DİSK'te yönetici organlara seçilen 6 kişi istifa etti

İŞÇİ SERVİSİ
DİSK'in 7. Genel Kurulunda ederek salonu terkeden 12 sendikacı delegeleri ortak bir bildiri yayınlarak çeşitli organlara seçilen 6 arkadaşlarının bu görevden istifa ettiklerini açıkladılar.

12 sendikadan seçilmiş olan 12 sendikacı "işçinin iradesini yansıtmayan reformist ve sendikalist uzlaşma" olarak niteleyip Genel Kurulu terketmesinden sonra bu gruba bağlı bazı üyeler DİSK'in çeşitli organlarına seçilmişlerdi. Bunun sonucu olarak Yeralı Maden İş Genel Başkanı Çetin Uygur, Basın-İş Genel Başkanı Burhan Şahin, Dev Maden (Devamı S. 6 Şu. 6'da)

örse çekic

Gülav Gökürk

DİSK'te keskinleşen çelişmeler

SEKİZ gün süren ve oldukça çekişmeli geçen DİSK Genel Kurulu sonuçlandı. Sanırım, DİSK yöneticileri ve çeşitli siyasi güçler bu Genel Kurul'un bir değerlendirilmesini yapacak ve kongrenin ne kazandığını ne götürdüğünü, DİSK'in hangi sorunlarını çözüp hangi yeni sorunları gündeme getirdiğini irdeleyeceklerdir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu Genel Kurul, hiç bir sorunu çözmemiş, tam tersine DİSK'i daha büyük sorunlarla başbaşa bırakmıştır. (Devamı S. 6 Şu. 7'de)

● Saldırılara bazı polislerin de katıldığı tespit edildi

HABER MERKEZİ
ÇORUM'daki saldırılardan sonra Alacalar'da saldırıların sürdüğünü MHP'li faşistler 50'ye yakın işyerini tahrip ettiler ve yaktdılar. Şehirde Terlemez Mahallesinde oturan devrimciler ve ilerici yurttaşlar bu bölgedeki MHP'saldırıları üzerine Milöni Mahallesine sığındılar. Olaylar karşısında askeri birlikler saldırılara karşı seyirci kalıyorlar. Bu konuda yetkililer gerekli tedbir aldıklarını söylüyorlar. Bütün bunlara rağmen MHP'iler saldırılarına ve yakıp yakmaya devam ediyorlar. Şehir merkezinde komandoların yeni saldırılarına azarlanırların öğrenildi. Evleri yakılan yurttaşlarla yaptığımız görüşmelerde kundağına hareketlerinin içinde bazı polislerin de bulunduğunu söylediler. Tayini çıkarılan 300 (Devamı S. 6 Şu. 7'de)

Kutbade, Sovyetler Birliği'nin casusluk faaliyetlerini eleştirdi

TAHRAN (AA)
İRAN'daki bir Sovyet diplomatının casusluk yaptığı için sınır dışı edilmesinden sonra, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbade, Sovyetler Birliği'nin casusluk faaliyetlerini eleştirdi. Kutbade düzenlediği basın toplantısında, Sovyetler Birliği ile Tudeh Partisi içindeki ajanlarını, İran'daki daha önceki ABD etkinliğini Moskova'dan, çıkarılmasına kullanmakla suçladı. Kutbade, Moskova'daki İran Büyükelçiliğinde bazı ufak değişiklikler yapılması için güncelce beklenirken, Tahrân'daki Sovyet Büyükelçiliğinin boyanması için Sovyetlerden 35 kişinin gönderildiğini kaydetti. Sadık Kutbade, bir İran ekonomik heyetinin Sovyetlerdeki gezisi sırasında telex ve telefon bağlantılarının dört gün süreyle kesildiğini de sözlerine ekledi. İran'ın Müslümanların yoğun olduğu Tacikistan Cumhuriyetinde ve bir de Leningrad yakınlarında konsolosluk açmak istedi. (Devamı S. 6 Şu. 4'de)

ABD Savunma Bakanı Brown: "Avrupa'nın tarafsızlaşması kaygı verici bir ihtimaldir"

PARİS (AA)
ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Fransız Televizyonuna verdiği demeçte, Avrupa ve ABD'nin, en az beş yıl süreyle yıllık savunma harcamalarını artırmaları gerektiğini savundu.

Brown, NATO ittifakı içinde bazı ülkelerin özel işçileri nedeniyle Sovyetler Birliği'ne karşı değişik yaklaşımlarda bulunabileceklerini söyledi. Öte yandan ABD Savunma Bakanı, Batı Avrupa'nın tarafsızlaştırılması olasılığı olup olmasına ilişkin bir soru üzerine de "Bu kaygı verici bir ihtimaldir" dedi. ABD'nin gittikçe zayıfladığı yolundaki yaygınlaşan kaygılara da değinen Harold Brown, "Bunun yanlış bir inanç olduğu kanısındayım. Ancak bu görüş Avrupa'da yayılmışsa, tarafsız (Devamı sa. 6 şü. 4'de)

Celal Demirtaş ve Halil Şahin'in cenaze törenine bin kadar köylü traktörlerle katılmıştı.

Isparta'da cenaze töreninden dönen gençlere MHP'liler ateş açtı

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yeni bir isim: Kayacan

ANKARA (ÖZEL)
GÜVEN oylamasından sonra Demirel'in "Artık Cumhurbaşkanlığına yükleneneğiz" demesine rağmen AP'nin adayları Faik Türlün dün yapılan 109. turda da sadece 246 oy alabildi. Buna karşılık CHP resmen aday göstermemesine rağmen Ankara Milletvekili Emekli Oramiral Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Kemal Kayacan'a 29 oy çıktı. CHP'ye yakın çevreler, Kayacan'ın böylece gayriresmî aday olarak ortaya çıktığını, oylarında bir artış olması halinde resmen de adaylığını koyabileceğini söylüyorlar. Bu arada CHP Genel Başkanı Bülent (Devamı S. 6 Şu. 1'de)

12 DEN
Eskisi

Batur 12 Mart muhtırasına imza atan Hava Kuvvetleri Komutanı, Türlün 12 Mart'ın İstanbul Siyaseti Komutanı, Kayacan, 12 Mart'ta Türlün'ün komutan yardımcısı. — Eski 12 Mart'çıları ne yaparlar? — Kırpıp kırpıp Cumhurbaşkanlığı adayları yaparlar... Nışancı

ABD Bangkok'a askeri yardım gönderince

Moskova çatışmalar konusunda Tayland'ı suçladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AJANSLAR, Kamboçya'da üslenen Vietnam birliklerinin Tayland topraklarındaki saldırılarını sürdürdüğünü bildirirken, Sovyet resmi haber ajansı TASS, bölgedeki çatışmaları Tayland'ın çıkarttığını ileri sürdü.

Tayland hükümetinin "Kamboçya Halk Cumhuriyeti'ne" saldırısını iddia eden TASS, ABD'nin de bölgedeki gerginlikten yararlanarak etkisini artırmak istediğini öne sürdü.

Hatırlanacağı üzere, Washington yönetimi, Vietnam birliklerinin Tayland'a yönelttiği saldırıları kınamış ve Bangkok hükümetinin talebi üzerine Tayland'a acil olarak silah vermeyi kabul etmişti.

Ote yandan Tayland hükümeti, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a bir mektup göndererek Vietnam saldırısını kınadı ve BM'nin bölgeye gözlemciler göndermesini istedi.

(Devamı 5. s. 6. st. 4'de)

Schmidt, parlamentoya gezisiyle ilgili bilgi verdi

Genscher'e göre, Sovyetler Avrupa'daki füzeleer konusundaki tutumlarını değiştirmiş

DIŞ HABERLER SERVİSİ
FEDERAL Almanya Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher, ABD'ye yaptığı kısa gezide Carter'la görüşükten sonra ülkesine döndü.

Genscher, ABD Başkanı Carter ve Dışişleri Muskie'nin Schmidt-Brejnev görüşmeleriyle ilgili bilgileri "son derece yararlı" bulduklarını belirtti.

Batı Alman Başbakanı ayrıca, Sovyet yönetiminin, Avrupa'daki orta menzilli füzeleer azaltılması görüşmelerini reddeden tutumunda bir değişiklik gördüğünü söyledi.

Genscher, ABD ile müttefiklerinin şimdi, Avrupa'daki nükleer silahların dengelenmesi konusunda NATO tarafından yapılan öneriyi Sovyetlerin tepkisini inceleyeceklerini sözlerine ekledi.

ABD Dışişleri Bakanı Muskie ise, "ABD ve müttefiklerinin Rusların tutumunu yapıcı bir anlayışla inceleyeceklerini" ifade etti. Muskie, Schmidt'in Moskova'da, Afganistan ve füzeleer konusunda müttefiklerin tutumunu kararlılıkla savundugunu ileri sürdü.

Ote yandan Batı Alman Başbakanı Helmut Schmidt, Moskova gezisi konusunda Federal Alman Parlamentosuna bilgi verdi.

Mem-Der'in anarşi kaynağı olduğunu iddia etmişti

Mem-Der: "MHP Çorum Milletvekili Mehmet İrmak'ı ispata çağırıyoruz"

ANKARA (ÖZEL)
MEMURLAR Derneği (Mem-Der) Merkez Yürütme Kurulu başına bir açıklama yaparak Çorum Milletvekili Mehmet İrmak'ı iddialarını ispat etmeye çağırdı.

MHP Çorum Milletvekili Mehmet İrmak bir soru önergesi hazırlayarak TBMM Başkanlığına ve Başbakan'a vermiş ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istemişti.

(Devamı 5. s. 6. st. 1'de)

Danıştayın öğrencilik hakkını feshettiği komandolar, Sağlık Bakanının özel emriyle yeniden okula alındı

Gazi Eğitim Enstitüsü de zamanından önce tatil edildi.

ANKARA (ÖZEL)
SAGLIK ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun, Danıştay kararı ile öğrencilik hakkı feshedilen 110 MHP'li den 80'inin yeniden okula alınması için emir verdiği bildirildi. İslamoğlu'nun Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğüne gönderdiği 2071 sayılı bir yazı ile 80 komandonun mayıs ayından itibaren okula başlatılmasını istediği belirtildi. Sağlık Bakanının aynı yazının bir nüshasını da Sağlık İdaresi Yüksek Okulu Müdürlüğüne gönderdiği öğrenildi.

Gerek Mesleki Öğretim Genel Müdür Yardımcısının gerekse Sağlık İdaresi Yüksek Okulu Müdürü'nün (Devamı 5. s. 6. st. 5'te)

Basından inciler

«Demokrat» gazetesinin bir haberi

3 Temmuz tarihli "Demokrat" gazetesi, Güneydoğu Asya'daki çatışmaları şöyle anlatıyor:

"Bilindiği gibi, Tayland-Kamboçya sınırındaki çatışmalar, Vietnam ve Kamboçya'daki Samphan yönetimine bağlı bir'kilerin Tayland'daki göçmen kamplarına baskın düzenlemesi ve Tayland birliklerinin de Kamboçya topraklarını topçu ateşine tutmasıyla başlamıştı. Vietnam ve Kamboçya birliklerinin saldırı düzenlediği göçmen kamplarında üslenen Kızıl Kmerler ve Özgür Kmerler, sınırı geçerek Vietnam birliklerine ve Kamboçya'daki Samphan yönetiminin birliklerine karşı baskınlar düzenliyorlardı."

Bu iki cümlelik açıklamadan kimin kime saldırı düzenlediği gibi, iki tahrifat var: * Tayland'daki göçmen kamplarına baskın düzenleyen "Demokrat"ın iddia ettiği gibi Samphan yönetimi değildir, Vietnam tankları (Devamı 5. s. 6. st. 4'de)

Ödemiş köylüleri, pazarlama olanaklarının kısıtlı olması nedeniyle bu yıl binlerce tonluk patatesin tarlada çürümeye bırakıldığını yakınıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Ödemiş'in sarı patatesi tarlada çürüyor

- İhracat imkanı yaratılmadığı için patates üreticileri emeklerinin karşılığını bile alamıyorlar.
- Ödemiş ve çevresinde yetişen patates 6 bin çiftçi ailesinin geçim kaynağı durumunda.

ISMAİL DURNA (ÖDEMİŞ)
SARI patatesiyle ünlü Ödemiş ilçesinde 6 bine yakın üretici köylü ailesi, bu yılki ürünün göz göre çürümeye çaresiz üzüntüyle seyrediyor. Pazarlama ve ihracat imkanının yaratılmaması da üretici köylüyü bu yıl daha da zor durumda bıraktı. Dönümüne 25 bin 600 lira harcayarak elde ettiği ürün karşılığı köylü bu yıl 20 bin lira alabiliyor sadece. Ödemiş'in Övaktin nahiyesinden Ferit Uyaroğlu adlı bir üretici "Boyle giderse seneye hiç bir ziraat yapamayız. Hükümet derhal ihracat yapmalıdır. Hiç olmazsa masraflarımızı karşılamalıdır. Ne tavan, ne taban fiyat veriyorlar." diyor.

Üreticilerin anlattıklarına göre bir dönüm patatese yapılan masrafın dağılımı şöyle: 350 kilo tohumluk 7 bin lira, 200 kilo gübre 3 bin lira, tarla işi dönüm başına 5 bin lira, dönümüne 500 liradan 4 kere sürülmesine 2 bin lira, yarma için 800 lira, (Devamı 5. s. 6. st. 3'de)

Ödemişli üreticiler, güneşin altında patates tarlasında ter döktükten sonra bir mola esnasında, görüşüyorlar.

Mugabe, Güney Afrika'daki gerillalara yardımını artırılmasını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
AFRİKA Birliği Örgütü'nün (ABO) Sierra Leone'de yapılan zirve toplantısında konuşan Zimbabve Başkanı Robert Mugabe, ABO'nun Güney Afrika'da mücadele eden gerillalara yardımını artırmasını istedi. Mugabe, Afrika'da yalnızca Namibya ve Güney Afrika'nın sömürgecilik sürecinden kurtulmadığını belirterek, somut bir destek programı hazırlanmasını önerdi.

Mugabe ayrıca, ateş-cepheci diye adlandırılan, Zambiya, Angola, Tanzanya, Botswana ve Mozambik'e de askeri yardım yapılmasını vurguladı.

ANGOLA

Bu arada Angola hükümeti Birleşmiş Milletlere başvurarak Güney Afrika hükümetinin açıklamalarının tersine, Güney Afrika birliklerinin Angola topraklarından çekilmediklerini bildirdi. (Devamı 5. s. 6. st. 3'de)

"Ödünç slogan duvarı" yüzünden cinayet işlendi

ANKARA (ÖZEL)
DEV-Yol taraftarları, Ankara Abidinpaşa'da, Kurtuluşçuların "Ödünç aldıkları" bir duvardaki sloganlarını silen bir genci öldürdüler.

Kurtuluş taraftarları bir genç cinayet olayını şöyle anlattı: "Bundan bir süre önce Dev-Yolcular Abidinpaşa sorumluluğunda gelerek, bir arkadaşlarının öldürüldüğünü, bununla ilgili duvar yazısı yazmak istediklerini, ancak duvarları kaldırmadığı için, bizim duvar ödünç istediklerini söylediler. Sonunda onbeş gün için duvarı kendilerine ödünç verdik. Sloganlarını yazdılar, on beş gün boyunca dokunmadık. Ancak, bir süre sonra da bizim bazı sloganları yazmamız gerekti. Zaten, o arada duvarın kiralama süresi de bitmişti. Arkadaşlarımızdan biri duvardaki Dev-Yol sloganlarını silip yerine bizimkileri yazmak isterken, Dev-Yolcular olay grup da birbirlerine saldırmaya başladı. (Devamı 5. s. 6. st. 4'de)

MHP İlçe Başkanının oğlu, sınav sırasında cevap anahtarıyla yakalandı

Meslek liselerine giriş sınav cevapları MHP'lilere dağıtıldı!

MUHİTTİN ÇELEBİ (VAN)

1 Temmuz günü, bütün Türkiye'de merkezi sisteme bağli olarak yapılan meslek liselerine giriş imtihanında, Van Endüstri Meslek Lisesinde yapılan sınav sırasında MHP taraftarı olarak bilinen öğrencilerde cevap anahtarı yakalandı. Cevap anahtarı alan öğrencilerden birisi Adilcevaz MHP İlçe Başkanının oğlu. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan soruların, MHP lilerin eline nereden, nasıl geçtiği henüz kesin olarak anlaşılmadı. Sınavda cevap anahtarıyla yakalanan 12 kişi, cevap anahtarını MHP'lilerin üstlendiği Muhabbet Çayevinden aldıklarını ifadelelerinde belirttiler. 12 kişi halen gözaltında olup soruşturma sürdürülüyor.

Türkiye çapında bütün MHP'lilerin bundan yararlandıkları ve okullardaki MHP'li öğretmenlerin de bu olayda yardımcı oldukları sanılıyor. MHP'nin özellikle ele geçirmeye çalıştığı meslek liselerinde bu işe giriştiği bildiriliyor.

Bu gelişmeler üzerine, sınavların iptal edilmesi bekleniyor.

Antbirlik' te işçi kıyımı başladı

● TİKP yöneticileri: "Antbirlikte tertiplere son verilmedir."

ANTALYA (ÖZEL)
ANTBİRLİK'te içinde MHP'lilerin de bulunduğu 150 kişi işe alınırken, şimdi de işçi kıyımı başladı. Antbirlik işvereni iş yasanın 17. maddesine uymadığı gerekçesiyle 22 işçinin iş haklarını feshetti. Antbirlik Genel Müdürlüğüne Şeref Topuz'un atanmasıyla birlikte adım adım işyerlerine içlerinde MHP'lilerin de olduğu işçileri alan yeni yöneticiler, yeni alınan bir kişileri vastasıyla adım adım baskılarını artırdılar. Antbirlik Genel Müdürlüğüne Tuncay Kafasız'ın atanmasıyla birlikte Antbirlik'e alınan kişilerin sayısı yüzleri buldu.

Verleştirilen kişiler, eski işçilere baskı uygulamalarını artırıyor. (Devamı 5. s. 6. st. 3'de)

Anlaşma sağlandı Inter işçileri, grevdeki süre için 150' şer bin lira alacak

İŞÇİ SERVİSİ
BİR yılı aşkın bir süredir grevde olan Taksim'deki Intercontinental Otelinin yeni sahibi Wagon Lits-Etap işvereni ile Oleyis Sendikası arasında anlaşma sağlandığı ve her işçiye grevde geçen süre için net 150 bin lira ödemesini kararlaştırıldığı bildiriliyor. Anlaşmazlığın en önemli konularından biri olan bu sorunun çözülmesinden sonra sendika ile işveren arasında toplu sözleşmenin diğer maddelerinin görüşülmesine başlağı ve Inter grevinin kısa süre içinde sona erdirilmesi için çalışıldığı belirtiliyor.

TEPEBAŞI ETAP'TA SOZLEŞME İMZALANDI Öte yandan Oleyis Sendikası (Devamı 5. s. 6. st. 3'de)

TİKP Altındağ İlçe Örgütü, güvenlik kuvvetlerince arandı

ANKARA (ÖZEL)
İKİ gün önce Halkın Kurtuluşu taraftarınca yakılmak istenen Türkiye İşçi Köylü Partisi Altındağ İlçe Örgütü, Sıkıyönetim ve polis tarafından arandı. Aramada parti binasında hiç bir suç unsuruna rastlanmadı. TİKP Ankara İl Başkanlığı olayla ilgili olarak basına şu açıklamayı yaptı: "Halkın Kurtuluşu adlı grubun bir haftadır partimize yönelik saldırıları devam etmektedir. Son olarak Altındağ İlçe Teşkilatımızın bulunduğu bina, içinde yaşayan 150'yi aşkın insan bile hiçe sayılarak benzin dökülerek yakılmaya çalışılmış, tek tek arkadaşlarımız saldırılarda bulunulmuştur. "Güvenlik kuvvetleri "Her iki grup da birbirlerine saldırmaya başladı. (Devamı 5. s. 6. st. 4'de)

● Van Endüstri Meslek Lisesinde cevap anahtarlarıyla yakalanan 12 kişi, cevapların MHP'lilerin üstlendiği bir kuraathanede dağıtıldığını söyledi.

Askeri araçta başlayan yangın, çevredeki binaları da sardı

Tunceli Merkezi yangın tehlikesi atlattı

TUNCELİ (ÖZEL)
TUNCELİ Şehir merkezi önemli bir yangın tehlikesi atlattı. Bir askeri Reonun benzin deposunun ateş alması ve alevlerin bir anda tümüyle arabayı sarması Tunceli'de insanlara olağanüstü dakikalar yaşattı. Alevlerin gittikçe yükselmesiyle birlikte çevrede bulunan dükkan,otel ve işyerleri de tutuştu. Belediye itfaiye ekipleri olay yerine beş on dakika daha geç gelmiş olsalardı, aşırı sıcak ve çevrede bulunan binaların genellikle ahşap olması,Bütangaz baysinin çok yakında bulunması nedeniyle yangının söndürülmesi mümkün olmayacaktı. Fotoğrafta alevler içerisinde yanmakta olan askeri Reo ve çevredeki binalar görülmektedir. (Fotoğraf: Hasan YILDIZ)

Komandolar, davadan dönen genci öldürüp cenazesine sahip çıkmak istediler

İSTANBUL (ÖZEL)
DAVADAN dönen genci öldüren komandolar Adli Tipta bulunan cenazeye sahip çıkmak istediler. Mehmet Gülmez adlı gencin ailesi ise evlatlarını öldürenlere cenazeyi vermedi. Daha önce aralarında olduğu MHP'li komandalardan ayrılan Mehmet Gülmez adlı 1954 doğumlu genç Esenler'de bir süre önce öldürüldü. Yakınları Mehmet Gülmez'in komandalarca davadan döndüğü için öldürüldüğünü belirttiler.

Mehmet Gülmez'in ailesini tehdit eden komandolar cenazeyi almak istediler. Fakat ailesi gencin cenazesini komandalara vermeyerek kendisi kaldırdı.

Türkiye

TÜRKİYE İSO KÖYLÜ PARTİSİ MERKEZİ ÖZGÜR

ÇIKTI

Genel Dağıtım: TÜR-ÖA
Hamam Sokak, No: 4,
Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 27 25 22

30 Lira

SAĞI 17

TEMMUZ 1980

TİKP Başkanlık Kurulu
1 Haziran 1980 Kararı
Forum'un Anayasası Onarılmalı
Düzenin Çıkması-Gün Zili
Toprak Rant ve
Toprak Reformu - Halli Bertekay
Türkiye İşçi Sınıfı Hareketinde
Parti Konusunda Ortaya Çıkan
Hatırlı Görüşler
Sartre'in Ardından-Doğan Yurdakul

bu kösedden...

Küfür, acizlerin başvurduğu bir araçtır

Ramazan Duran

Bingöl Sıkıyönetim Şube Müdürü Kurmay Yzb. Haluk Tamer ile, 15 Haziran günü Silvan jandarmasınca Güzelde köyünde gözaltına alınan TIKP Merkez Komitesi yedek üyesi Eşref Yılmaz'ın durumu ile ilgili olarak 23 Haziranda görüştüm.

Kurmay yüzbaşıya, Eşref Yılmaz'ı gözaltına almalarının haksızlık olduğunu, partimizin Anayasasını güvencesi altında bulunduğunu ve arkadaşımızın mahkemeye çıkarılması gerektiğini söylediğinde; yüzbaşı beni de "içeri atmakla" tehdit etti. Konuşmamızdan kısa bir süre sonra, emniyet siyasi şubeden bir ekip, beni telefon ettiğim Bingöl İl Başkanımız Suat Kışın'ın işyerinden ararak Sıkıyönetim Komutanlığına götürdü.

Yüzbaşı Haluk Tamer, bana ağıza alınmayacak küfürler etti. Saygılı olmasını, kanunsuzluk isteyenlerin kendilerine hatırlattığımda da, "Gazetenize yazın. Size de göstereceğiz. Sizi temizlemeden huzur olmaz" gibi sözler sarfetti.

Bu sözler, gönül isterdi ki istemeyerek söylenmiş olsun. Çünkü bize, MHP'nin söylediklerini hatırlattı. Halkı cephe- lere bölen, birbirine düşüren, Türkiye'yi kırmızı, sarı, yeşil bölgelere ayıran Kontrgerilla ve MHP'nin politikası budur. Kitle katliamları, bunun uygulamasıdır. Maraş'ta yüzden fazla yurttaşın ölmesi, bu politikanın uygulamasıdır. Ale- vi ve Sünni halkın birlikte yaşadığı iller, bu politikayı ha- yatlarında görmüşlerdir ve bunu yapan MHP'den nefret et- mektedirler.

Bana hakaret eden, tehdit eden yüzbaşı, kendisine ha- karet ettiğim gerekçesiyle, ifadem alınması için beni po- lis ile Şanlıurfa'ya götürdü.

Şanlıurfa'da, Şanlıurfa Polis Karakolu'na alındıktan sonra serbest bırakıldım. Ifademde, yüzbaşından şik- ayetçi olduğumu belirterek, savcılığın soruşturma açma- sını talep ettim ve soruşturma açılmasını bekliyorum.

Siyasi partiler Anayasasını güvencesi altındadır. Bütün yetkililer, bunu kabul etsin ya da etmesinler bu hükmü uy- mak zorundadırlar. Bu kurala uymak, demokrasinin gere- ğidir. Ülkemizde herkesin bu konudaki tutumu, onun safını belirleyecektir.

"Sizi temizlemeden huzur olmaz" sözleri, bize bazı çağ- rışimler yapıyor. Bizi temizlemek isteyenlerin başını yeni Rus Çarı Brejnev'in çektiğini biliyoruz. Kontrgerilla da aynı tutumu almaktadır. Bizi temizlemek isteği, bunların safında yer almaktır. Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde Rusya ve DDKD, MHP, Kontrgerilla ve Apocular gibi akımlar, bizi tem- izlemek istediklerini söylüyorlar ve fiili saldırılarda bulu- narak bizi fiziki olarak ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Par- timiz, şimdiye kadar bunların birçok tertip ve suikastleriyle karşılaşmıştır.

Küfür ve hakaret, acizlerin başvurduğu yöntemlerdir. Devrimciler, gelecek aydınlık günleri şimdiden gören bir ba- kışa sahiptirler. Önümüzde büyük zorluklar vardır, ama ge- lecek parlaktır. Bu bakımdan hiç bir zaman aciz olmamış- lardır. Her zaman güçlüdürler.

Görevli elbisesi giymek, hiç kimseye kanunsuzluk yapma hakkı tanımaz.

Partimiz, hiç bir zorbalığa boyun eğmemiştir. Zulmün ve zorbalığın karşısında halkımızı savunan bir kaledir. Hiç bir karanlık güç, bizi halk için mücadele etmekten alıkoymaz.

YEDİKULE HAVAGAZI FABRİKASI BUHAR KAZANININ TAMİR, BAKIM VE ONARIMI İŞİ ŞARTNAMESİ ESASLARI DAHİLİNDE YAPTIRILACAKTIR İ.E.T.T GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 - Yukarıda yazılı maddelere mektupla fiyat ve teklif isteme usulü ile ihaleye çıkarılmış olup, şartnamede yazılı kanunî nispetlere göre hesap edilecek teminatı ihtiva eden teklif mektupları 17.7.1980 Perşembe günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4. katta bulunan Levazım Müdürlüğü, Elektrik ve Gaz Kısım Şefliğine elden verilecektir.

2 - Bu işe ait şartnameler Levazım Müdürlüğü Elektrik ve Gaz Kısım Şefliğinden bedelsiz olarak alınabilir.

(Basın: 17.302-772)

İLAN

ORUS GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

FABRİKALAR MERKEZ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 - Orman Bakanlığı Orman Ürünleri Sanayi Genel Müdürlüğü Arhavi Yonga levha fabrikası sahasında,

a) Fabrika girişi kapısı ve bekçi kulubesi,

b) İdare binası,

c) Memur sosyal binası,

d) İşçi sosyal binası,

e) Memur lojmanı

f) İşçi lojmanı

g) Belediye İstima sistemi Bayındırlık bakanlığı yıllara göre de- ğışken birim fiyatları (Eskilasyon) üzerinden 1980 yılı için

40.000.000,- TL 1981 yıl içinde 61.467.864,- TL'lik işler kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılacaktır.

2 - Yapılacak işin toplam muhammen bedeli 101.467.864,- TL'dir.

3 - Eksiltme Orman Ürünleri Sanayi Genel Müdürlüğüne bağlı Fa- rikalar Merkez Müdürlüğü Kızılay Atatürk Bulvarı NO: 115/4'de 18.7. 1980 günü saat 15.00'de Komisyon hazırunda yapılacaktır.

4 - Eksiltmeye girebilmek için,

a) 1980 yılına ait Ticaret ve Sanayi odası belgesi,

b) Fabrikalar Merkez Müdürlüğüne hitaben işe talip olma dilek- çesi,

c) Yeterlik belgesi,

Yeterlik belgesini almak için:

1 - Bayındırlık bakanlığından alınmış (B) grubunda en az keşif be- deli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir mütahhidlik kar- nesini aslınu veya noterlikçe tasdikli suretini,

2 - Yapı araç bildirisi,

3 - Mali Durum bildirisi,

4 - Teknik personel bildirisi,

5 - Muteahhidin elinde bulunan işleri açıklayan taahhüt bildirisi,

6 - İlan tarihinden sonra alınmış Banka referans mektubu,

7 - İş yerini görip teklif ettiklerine dair işin ait olduğu fabrika müdürlüğünden alınmış tasdikli belge,

8 - İmza sirküleri veya şirket sirkülerini Orman Ürünleri Sanayi Ge- nel Müdürlüğü belge komisyonunca 14.7.1980 günü mesai saati sonuna kadar teslim etmesi gereklidir.

9 - İşin Geçici teminatı 3.060.000,- TL'dir.

10 - Eksiltme ile ilgili dosya ilgili müdürlükte mesai saatlerinde görü- lebilir.

7 - Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp eksiltme- yi yapıp yapmamakta ve dileğine vermekte serbesttir.

8 - Teklif mektuplarını içeren kapalı zarfı 3. maddede belirtilen ek- siltme tarih ve saatinden bir saat önce komisyonu başkanlığına teslim etmiş ve iledereki sözlü eklerini imzalamış olacaklardır.

9 - Telgrafla müracaatlar ve posta gecikmeleri kabul edilmeyecektir.

10 - Duyurulur.

(Basın: 17207-771)

DERTLİ ÜLKE FİNLANDİYA ÖZER YAVUZ

Finlandiyalılaştırma, yumuşak yolla Sovyetleştirmedi

●1961'den bu yana Finlandiyalılaştırma terimi, Batı Avrupalılarca "kötü bir örnek" anlamında kullanıyor

BİR süre önce Cumhuriyet gazete- si, Yalçın Pekşen'in "Dertsiz Ül- ke: Finlandiya" isimli seri yazısını ya- yınladı. Yalçın Pekşen, seri yazı süre- sine başlım hakkını yemeyen bir tablo çizdi. Finlandiya ideal bir ülke olarak sunuldu. Öylesine ideal bir ül- keydi ki Finlandiya, çiçeklerin solma- sını kendilerine dert edinmekten başka bir derteri yoktu(!)

Durum gerçekten böyle mi? Ger- çekten Finlandiya dertsiz bir ülke mi?

FİNLANDİYALILAŞTIRMA NE DEMEKTİR?

Finlandiyalılaştırma, dünyanın belli başlı tüm dillerine yerleşmiş siyasi bir kelimedir:

Almanca: Finnlandisierung,

İngilizce: Finlandization,

İsvççe: Finlandisering,

Fransızca: Finlandisation,

İtalyanca: Finlandizzazione vb.

Finlandiyalılaştırma, Finlandiya'nın günümüzdeki durumunun ifadesidir.

"Finlandiyalılaştırma ile kast edilen Sovyetler Birliği'ne tek taraflı olarak bağımlı duruma getirilmedi." (Anders Kung. Vad Händer i Finland S.5)

Tanınmış araştırmacılar dan Buc- han'a göre Finlandiyalılaştırılmış bir devlet "görünüşte bağımsız ve fakat Sovyet baskısına açık"tır. Yine araş- tırmacılar dan Hassner Finlandiyalılaş- tırmayı "Yumuşak ve modern yolla Sovyetleştirmedi" şeklinde tanımlı- yor.

Finlandiyalılaştırma kelimesini ilk kullanan kişinin sosyal demokrat dü- şüncenin ideologlarından Alman profe- sörlü Richard Löwenthal olduğu bilin- mektedir. Sovyet Rusya'nın, Finlan- diya'nın işlerine açıkça müdahale etti- ği 1958-1959 "Nattfrosten" ve 1961 "Notkrisen" yılları, Finlandiyalılaş- tır- ma terimini sık kullanır hale getirmiş- tir. 1961 Berlin krizi ile beliren soğuk savaş şartlarında Finlandiyalılaştırma terimini Batı Avrupalılarca "kötü bir örnek" olarak kullanılmıştır.

Kruşçev 29 Ocak 1958 tarihinde Finlandiya'yı övdü. Bu konuşma, Fin- landiya'ya boyun eğdiren hükümet buhranının hemen ardından yapıldı.

Kruşçev, ünlü revizyonist tezleri için Finlandiya'yı "vitrin" olarak kullanı- yordu. Avrupa, Finlandiya-Sovyet dostluğundan ilham almalydı. Finlan- diya "örnek ülke"ydi. Kruşçev'in pi- yasaya sürdüğü revizyonist tezlerin a- macı Avrupa'nın Finlandiyalılaştırıl- masıydı.

1960'lı yılların sonlarında ABD'nin birdiklerinin bir kısmını Avrupa'da ge- ri çekmesi, Avrupa Güvenlik Konferan- sı, karşılıklı kuvvet indirimi görüşmele- ri yoğun tartışmalara yol açtı. Birçok devlet adamı, yazar ve askerî şahsiyet yumaşma çabalarının Finlandiyalı- laştırmaya yol açabileceği tehlikesine işaret ettiler.

1969 Nisanında ABD Ordu Bakanı Stanley Resor, kuvvet indirimine karşı çıktı. Birliklerin azaltılmasından doğa- cak boşluğu Sovyetlerin kullanmak is- teyebileceğini belirtti ve örnek olarak Finlandiya'nın durumunu gösterdi.

Fransa eski Başkanı Pompidou, Merke- zi Avrupa'da birlikleri azaltmanın "Finlandiya'yı hatırlatan bir Avrupa" ya yol açabileceği" tehlikesine dikkati çekti, (Newsweek, 6.9.1971)

Hristiyan Demokrat Parti Başkanı Josef Strauss, Willy Brandt'ın "Doğu Politikasını", 1970 Batı Alman seçim kampanyaları sırasında eleştirdi ve Al- manya'nın Finlandiyalılaştırılmak is- tendiğini söyledi.

Eski Kanada Başbakanlarından No- bel Barış Ödülü sahibi Lester Pearson, "Financial Times" gazetesine yazdığı bir yazıda, yumaşmanın Sovyet Rus- ya tarafından Avrupa'nın Finlandiya- laştırılması stratejisine hizmet edebi- leceğine dikkati çekti.

Londra'da çıkan "The Daily Tele- graph" gazetesi, detanın gerçekleş- mesi için tek taraflı bir kuvvet indiri- minin kafi gelmemesi gerektiğini, Var- şova Paketi ülkelerinin de kuvvet indiri- mi yolunun yarısını katetmesinin ger- çek bir detant arzusunu dile getireceği- ni, aksi takdirde Finlandiyalılaştırma arzularının bulunduğu inanmaları gerekeceğini yazdı.

YURT HABERLERİ

Akdere otobüs ring yolu, temmuz ayı sonunda açılıyor

●Akdere'nin ulaşım sorununa çözüm ge- tirecek yol, 2,5 kilometre uzunluk ve 17 metre genişlikte olacak.

Akdere'de oturan yurttaşların ulaşım soru- nunu çözümlemek amacıyla başlatılan Akdere otobüs ring yolunun temmuz ayı sonunda hiz- mete gireceği bildirilmiştir.

Belediye Başkanlığından yapılan açıklama- da, Akdere'de oturan yurttaşların ulaşım so- runlarını şimdiye kadar oldukça dar ve bozuk bir yolda çözümlenmeye çalıştıkları ve bu ne-

denle büyük bir ulaşım güçlüğü ile karşı- laşıya bulundukları belirtilerek, yeni açılacak yol ile sorunun çözümleneceği belirtilmiştir.

Yol yapım çalışmaları ile ilgili bilgi veren Belediye Yol Şube Müdür Yardımcısı İsmail Hakkı Burçoğlu, otobüs ring yolunda halen altyapı çalışmalarının sürdüğünü ve bordür taş- larının döşenmeye başlandığını kaydetmiştir.

Açılacak yolun 2,5 kilometre uzunluk ve 17 metre genişlikte olacağını da belirten Burçoğlu, yöre halkının da çalışmalara yardımcı ol- duğunu ve yolun temmuz ayı sonunda trafığa açılacağını sözlerine eklemiştir.

Balçova Belediyesi, 150 milyonluk su tesislerinin temelini attı

Balçova Belediyesi geçtiğimiz günlerde 150 milyon liraya çıkacak içme ve kul- lanma suyu tesislerinin temelini attı.

Düzenlenen törende konuşan Belediye Başkanı Saim Katurcioğlu, Balçova ve çev- resinin içme ve kullanma suyunun böyle- ce köklü bir çözüme kavuşturulacağını, bunun için de 2500 tonluk su deposu, filtrasyon ve antma tesisleri yapılacağını anlattı. 9 ay sonra hizmete girmesi plan- lanan tesislerin tamamlanmasından sonra barajdan Balçova'ya günde 40 bin metre küp su akacak. Suyun büyük bir kısmının sulama işlerinde kullanılması planlanıyor.

Eskişehir'de ilk üç ayın fiyat artışları yüzde 43'e ulaştı

MUHAMMET ÇİL (ESKİŞEHİR) Eskişehir il tüketici fiyatları, mart a- yında yüzde 5 oranında bir artış fazlasıyla yüzde 43'e yaklaştı. Geçen yılın aynı dö- nem için fiyat artışları oranının ise yüzde 8 dolayında olduğu öğrenildi.

Gıda fiyatlarında görülen artış, genel ortalamadan da yüksek oldu. Mart ayında gıda maddeleri fiyatları yüzde 6'ya geçen oranda artarken, ocak-mart dönemi için gıda fiyatlarındaki yükselme yüzde 12, yüz- de 46'dan fazla oldu. Tütün ve içkilerin fi- yatlarındaki artışın yanı sıra sebze ve meyve artışları da yüksek oranlarda oldu. Artışlarda yüzde 62 ile sebze ve meyvalar, yüzde 42 ile ekmeke ve tahıllar, yüzde 40 ile yağ süt ve süt ürünleri oldu.

Bu arada konut harcamalarında da yüz- de 64 oranında artış kaydedildiği öğrenil- di.

GÜNDEM dışı

Artık ne yersen ye

Bilirsiniz Demirel, "Yahu yapmayalım etmeyelim, bu kadar borçlanmak olmaz, sonra ekonomi batacak" di- yenlere, "Borç yığidin kam- cısıdır" diye cevap verirdi. Şimdi 1980 Türkiye'sinden bazı rakamlar; artık bütün ih- racaat gelirlerimizi yatırsak bile değil sırası gelen borç taksitlerini ödemek, borçların yıllık faizlerini bile ödeyemez duruma gelmişiz... 2022 yılı- na kadar daha 42 yıl bugüne kadar aldığımız borçların fa- izlerini ödeyecekmişiz...

pındığına göre bu söz daha uygun.

Bu arada borç bini aştı ve gerçekten de bildiren, keklük eti yiyenler de var... Borç yü- kü milletin sırtında, yıllardır kara senetlerin üzerine otu- ranların midederinde de bildir- cin ve keklükler...

GEDİK

Mobilya ihracı yeniden vergi iadesi kapsamına alm- mış... Maliye Bakanı, Yahya'nın hâlâ; Mobilya işiyle uğraştığını sanıyor olmalı...

Dış ilişkilerimiz gelişiyor

Kim ne derse desin hükü- met dış ekonomik ilişkileri başarıyla sürdürüyor ve geli- ştiriyor. Hatırlayacakmışız ge- çenlerde dünyanın en karan- lık tiplerinden ve dünyaca meşhur "iş adamı" Adnan Kaşıkçı Türkiye'yi ziyaret etmişti. Hükümetle de bazı görüşmeler yapmıştı. Bu gö- rüşmelerden sonra basında çe- şitli dedikodular yayıldıysa da hükümet bunlara bir cevap vermemişti. Biz bunu hükü- metin açık olmayışına değil de, Kaşıkçı'nın "karanlık iş- lerinden sonra edindiği bir alışkanlığa bağlıyoruz. Kaşık- çı ile hükümet arasındaki iliş- ki daha sonra yardımcısının

gelmesiyle gelişip sürerken bir yeni ilişki daha kurulmuştu. Geçenlerde yine dünyaca meşhur hazır yiyeçilerden Kerim Ağa Han'la turistik yatırı- m yapması için anlaşmaya varıldığı açıklandı. Ege ve Güney sahillerimiz Han'ın emrine veriliyor. İmar ve İskan Bakanı daha önce sa- hillerin parselasyonu için hazırlanmıştı açıklamıştı. Buna göre sahillerin planları yeniden yapılacaktı. Bu çaba- nın da nedeni böylece anlaşıl- dı... Meğer işgal edilen sahil- lerinde boş kalan yerler tes- pit ediliyormuş, Kerim Han buyursun da buraları doldur- sun diye...

Sona kalan yandı

Bu sene emlak vergi- si için yeni beyanname veriliyor. Beyanname verme süresi geçenlerde bitti. Tekrar uzatıldı. U- zatma süresi de bitmek üzereydi. Bu arada son günler yaklaşık kaç vergi dairelerinin önu tam bir alemnı. Güvenlik görevli- leri geniş önlemler al- mışlardı. Binalara onar- kişiden fazlası sokulmu- yordu. On kişi giriyor, işi bitince, bir on kişi daha giriyordu. İşleri- mizi son güne bırakmak gibi bir adetimiz olduğu için de binaların önün- de uzun kuyruklar mey- dana gelmişti. Memur- lar sıkılıyorlar, vatan- daşlara kıyıyorlardı. Bu arada kazançlı çıkanlar da vardı. Vergi daireleri- nin önüne bir tezgah kondurular 100 lirayı verene beyannameyi de dolduruyordu. Gerçi

Maliye Bakanlığı beda- va dağıtılan bir bilgi ka- tologu hazırlamıştı. A- ma beyannameler de bilmece gibiydi. doğru- su. Memurlara ise sıkı- şıklıkta bir şey sormaya imkan yoktu.

Bu karagaşalık için- de bir bayan memur si- nirlili sinirlili söyleniyor- "Bu kadar süresi vardı bu işin, niçin her- kes son güne bırakıyor" diye... Ve sözlerini ban- konun önünde sıraya ge- ren vatandaşların gözle- rine bakarak şöyle sür- dürüyordu; "En son sa- atte, en son gelecek o- lana ben yapacağımı bi- liyorum"...

Bunu duyunca he- men yazalım dedik... A- ma son saate kalıp da si- nirlili memur hanımın e- line düşmeyin. Bizder hatırlatması...

Gözden kaçmayanlar

Avrupa Kupasında maç yöneten uluslararası hakemimiz Hil- mi Ok'un yaptığı bir açıklama ortalığı karıştırmış. Ok'a göre futbolcular maçlara telsizle çıkıyorlarmış. Böylece kulağında antrenörün taktikleri oyunu oynuyormuş... Fakat bu büyük açık- lalamadan hemen sonra yapılan araştırmalar ortaya şunu çıkar- mış: Ünlü Alman futbolcusu Breithner'in sırtına, çekilen bir dö- kimanter filmle ilgili bir alet yerleştirilmiş. Bunu gören Ok da, "tamam, telsiz" demiş... Eee, ne yapın yani, bu kadar casus dünyada circuit atarken insanın aklına başka bir şey gelmesi ger- çekten zor...

...İzmirli 30 oryantat sanatçı (Kültür Bakanının Özcan Tek- gül'e şeref belgesi vermesinden sonra dansözlerin adı böyle ol- du) bir basın toplantısı düzenleyerek "Kültür Bakanının Özcan Tekgül'e başarı madalyası vermesi karşısında duydukuları sevin- ci" belirttiler. ve hemen eklediler "Biz de ödüllendirilmeye la- yıkız"...

Kültür Bakanlığının tutumunu eleştirenlere karşı çıkan or- yantal sanatçıları, Atatürk'ün "Herkes milletvekili, bakan, baş- bakan ve hatta cumhurbaşkanı olabilir, ancak sanatçı olamaz" sözünü de hatırlatıp Kültür Bakanı kutladılar. Ayrıca Kültür Bakanının bundan böyle de sanatçıları ödüllendirmeye devam etmesini istediler.

(Devam Edecek)

Acıkça

DOĞAN
YURDAKUL

Abdullah beyin televizyonu

Artık okuyucular dertlerini anlatmak için mektup göndermekle de yetinmiyorlar. Belki mektubun elimize geçmesi uzun sürer, postada kaybolur düşüncesiyle, belki de dertlerini dinleyecek birini bulup rahatlatma ihtiyacından olacak, büroya kadar gelip bizzat anlatmayı tercih ediyorlar.

Bugün Abdullah Kune adında bir emekçi arkadaş sinirinden morarmış bir şekilde geldi. Hikayesini dinledikten sonra sizlerin de hak vereceğini sanıyorum.

Evdekilerin aylardır "Baba televizyon, baba televizyon" diye ısrarlarına sonunda dayanmamış. Konu komşuya mahcup oluyorlar, her gece başka yere televizyon seyretimeye gitmekten utanıyorlar diyerek almaya niyetlenmiş.

Sıra gelmiş hangisinden alacaklarına. Şunu mu alalım, bunu mu alalım derken, çocukların "Ahmet Beyin televizyonu ha, ha, ha..." hatırlarında kalan Schaub-Lorenz markasından almaya karar vermişler.

Kendisi 6400 lira maaşla çalışan bir emekçi.

Tamamı 39 bin, ayda 2 bin taksitle televizyonu almış bir taksitli eve getirmiş. Çocukluk bayramı bayramı sevinç içinde. Her şey tarife uygun yapılmış, televizyon kurulmuş, herkes memnun, baba çocuklarını memnun ettiğini düşünmüştü.

Aradan 20 gün geçmiş. Akşam yine keyifle geçirmiş televizyon başına. Çevirmişler düğmesini, ses var, görüntü yok. Biraz bekle-yelim bakalım demişler, görüntü yok, yok yok.

Ertesi gün televizyonu yine taksitli koyduğu gibi yallah gitmiş satış yapan bayiye. Görüntü çıkmıyor demiş. Bir yıl garantili olduğunu gösteren garanti belgesini de uzatmış.

Evirmişler çevirmişler "Bunun resim tüpi bozulmuş" demişler.

"İstanbul'a firmanın merkezine soracağız. Siz birkaç gün sonra tekrar uğrayın, sonucu bildirelim."

Tekrar televizyonu taksitli eyle eyle geri götürmüş. Her bir gidiş geliş 500 lira.

Birkaç gün sonra bayiye uğramış. Firmanın merkezinden gelen cevap: "Televizyonun resim tüpi garantiye girmez. Fabrika, mart ayından itibaren geçerli olmak üzere böyle bir karar almıştır."

Peki şimdi ne yapacağız?

— Vallahi biz sadece aracıyız, bizim bir suçumuz yok. İstanbul'dan söylediklerine göre şimdi televizyonu güzelce sağlam bir şekilde ambalaj yapacaksınız, sonra götürüp uçak kargosu ile firmanın merkezine yollayacaksınız.

— Parası?

— Sizden. Ayrıca 7.500 lira da resim tüpi parası havale edeceksiniz. Televizyonunuzu hemen gönderecektir.

Abdullah Kune bunları duyunca elinden bir kaza çıkmasına zor mani olmuş. O sinirle kılıp bize gelmiş.

İşte reklamlarda Ahmet Beyin televizyonu ile "ha, ha, ha" diye alay eden Schaub-Lorenz'in marifeti.

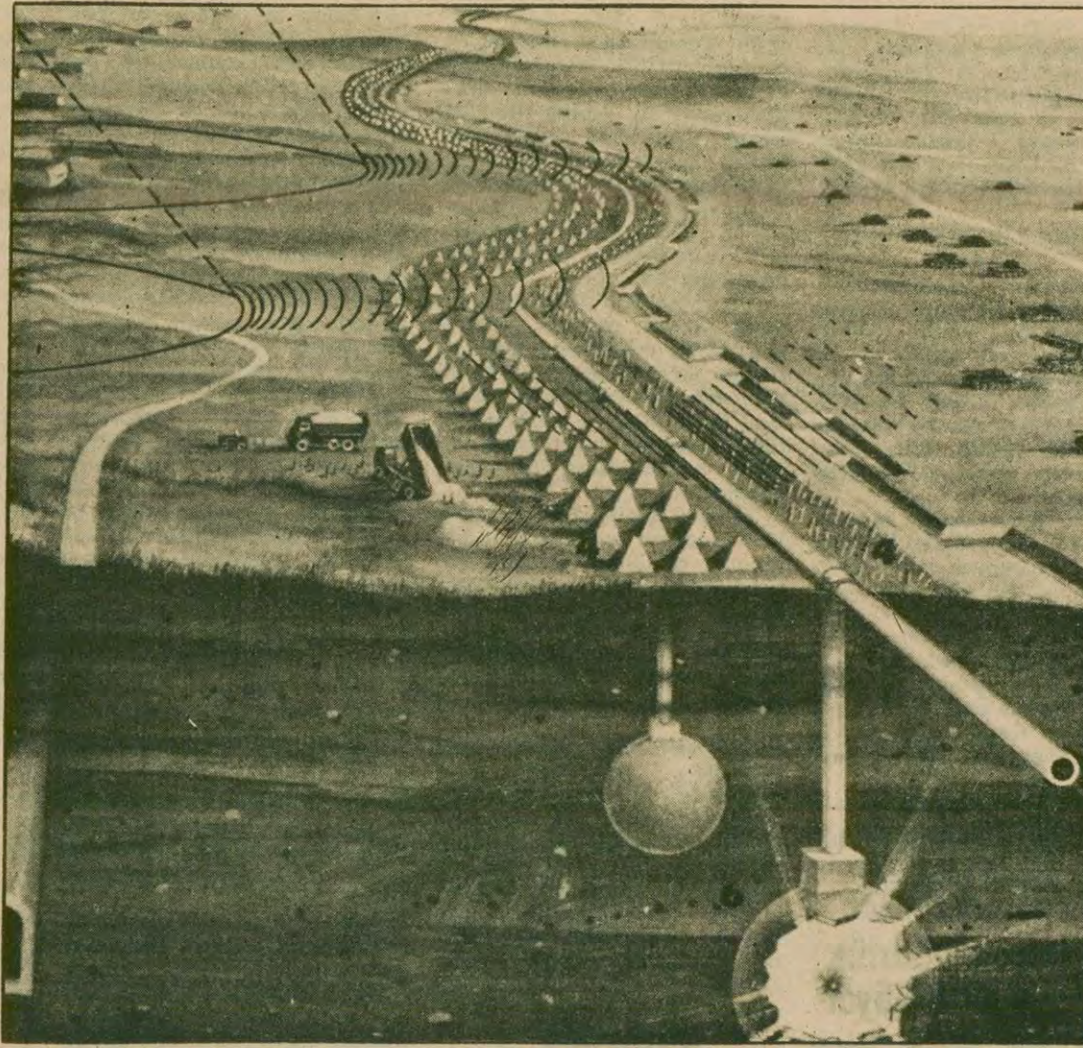
— Görüntü mü yok? Resim tüpi bozulmuş, ha, ha, ha. Gönderin televizyonu, 7500 lira da para, tamir edelim ha, ha, ha.

Fabrika bu kararı niye almış? Yaptığı malın resim tüpüne güvenmiyorsa neden piyasaya çıkarıyor? Bu vaziyette piyasaya çıkarıyorsa neden garanti belgesine "Resim tüpi garantiye dahil değildir" diye yazmıyor?

Yazmadığına göre Abdullah Kune'ye yeni ve sağlam bir televizyon verilmesi gerekiyor.

Firmadan bu haksızlığı düzeltilmesine dair bir sonuç bekliyoruz.

DÜNYAYA BAKIŞ

Fransız Albayı Marc Geneste, nötron bombasının mucidi Samuel Cohen'le birlikte yazdığı "Savaşta Yenilgi" kitabında, Batı Almanya'nın doğu sınırlarına nötron bombasından yeni bir "Majno" hattı kurmayı düşündüğünü. Böylece nötron bombasının havadan ve yeraltında yapılacak depolardan atılması, Doğu Almanya'dan saldırıya geçecek Sovyet tankların durdurulacak.

Batı, Fransa'nın nötron bombası yapmasından memnun

● Bir savunma silahı olarak düşünülen nötron bombasının Sovyet tanklarının saldırısına karşı kullanılması planlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
U yılın başında Fransa Savunma Bakanı Yvon Bourges "İstese ilk nötron bombasını 5 yıldan önce kullanmaya başlayabiliriz" dediğinde, kamuoyu şaşkınlığını gizleyememişti. Fakat Ulusal Savunma Konseyi'nin haziran ayındaki toplantısından sonra Devlet Başkanı Giscard d'Estaing'in ülkesinin ilk nötron bombası denemesini yaptığını, üç yıl içinde de bunu orduda kullanmaya başlayacaklarını açıklaması, Savunma Bakanının sözlerinin blöf olmadığını gösterdi.

D'Estaing düzenlediği basın toplantısında, yeni hareketli orta menzilli füzele yapacaklarını da sözlerine ekledi.

NÖTRON BOMBASININ ÖZELLİKLERİ

FRANSA'nın nötron bombasını yapacağı açıklamasının önemi nedir? Bu bomba ne gibi özellikler taşımaktadır ki, çevresinde bu kadar gürültü kopmaktadır?

1957'de bulunan nötron bombasının en büyük özelliği atıldığı yerden 300 metre ötede eşyalara zarar vermemesi, sadece canlıları öldürmesidir. Normal bir atom bombasının yaptığı yıkımın yüzde 80'i basınç ve ısı (aşırı ısı ve yığınlar), yüzde 20'si ise radyasyon (x ışınları) nedeniyle olur.

Nötron bombasında bu oranlar tam tersine döner. Bu bombanın yıkım etkisi yüzde 20, radyasyon etkisi ise yüzde 80'dir. Bombanın atıldığı yerden 500 metre uzaklıktaki radyasyon miktarı 39 bin rem (*), bir kilometrede 3 bin remdir. Oysa 600 rem bir canlıyı öldürmeye yetmektedir.

Sınırlı bir bölgede bina ve eşya vb. yıkmadan, sadece insanları öldüren nötron bombası, bu yüzden bir savunma bombası olarak geliştirilmiştir. Saldırıya geçen çok sayıda bir tank birliğine karşı kullanılacak nötron bombası, böyle bir saldırıyı durdurabilecektir.

SOVYET SALDIRISINA KARŞI

Bu nitelikleriyle nötron bombası Avrupa'ya yönelik bir Sovyet saldırısına karşı etkin bir silah olarak düşünülmektedir.

Avrupa uzun yıllar Amerika'nın nükleer şemsiyesine güvenerek bir Sovyet saldırısını püskürtüleceğini düşünmüştü. Oysa Sovyetlerin geleneksel silahlarında 3'e 1 üstünlük sağladığı ve stratejik nükleer silahlarda da Ameri-

ka'ya yetiştiği bir dönemde, sözü edilen nükleer şemsiyenin güvenilirliği kuşku götürür bir duruma gelmiştir.

50 bine yakın tanka sahip Sovyetlerin (Sovyetler her ay Fransa'nın sahip olduğu toplam tank sayısını kadar tank üretiyor) Avrupa'ya doğru saldırıya geçmeye karar vermesi halinde, ABD, kendi topraklarının bombalanması pahasına Avrupa'nın yardımına koşacak mıdır? Bu soruya kesin bir cevap vermek güç. Yalnız nötron bombasının böyle bir saldırıya düşünerek üretilmiş olduğunu söylemek de hatalı olmaz. Durumun böyle olmasına rağmen, 1978 yılında ABD Başkanı Carter, Moskova'nın geliştirdiği propaganda kampanyasına boyun eğerek, nötron bombasının yapımını durdurulmasını emretmişti.

Öte yandan, Sovyetlerin bütün bilgilere sahip olmasına ve hatta bombayı yaptığını söylemesine rağmen, bu silahı geliştirmemesi de dikkat çekicidir. Sovyetlerin nötron bombasına ilgisizliği, onun "insanlık dışı bir silah" olmasından ileri gelmemektedir. Çünkü Sovyet ordusunun elinde çok daha insanlık dışı silah bulunmaktadır. Esas neden nötronun saldırı değil savunma silahı olmasıdır. Avrupa'ya saldırıya hazırlanan Brejnevler bu yüzden nötrona gerek duymuyorlar.

FRANSA'DAKİ TARTIŞMALAR

CARTER'in nötron bombasını yapmaktan cayması, Fransa'nın nötron bombası yapma kararında etkili oldu. NATO'nun askeri kanadından çıkmış olan Fransa, savunmasında kendi "vurucu gücü" ne dayanmaktadır. Eski Başkanlardan De Gaulle'in geliştirdiği savunma anlayışıyla gerçekleştirilen bu vurucu güç, Fransa topraklarına düşmanı sokmamayı amaçlamaktadır. Buna göre Fransa'ya karşı bir saldırı durumunda, ilk önce karadan atılan Pluton füzeleri ateşlenecek, düşmanın durmaması halinde denizaltılardaki kıtalararası nükleer füzele hareketle geçirilecek ve saldırıyan kentleri bombalanaacaktır.

Ne var ki, Giscard d'Estaing'in Devlet Başkanı olmasından sonra bu savunma anlayışı bir gelişme göstermiştir. Cumhurbaşkanı'nın partisi UDF (Fransa için Demokratik Birlik) yetkilileri son yıllarda Avrupa'ya da içine alan bir savunma anlayışı geliştirmeye başladılar. d'Estaing'in, Sovyet birliklerinin Batı Alman topraklarına girmesinden sonra Fransa'nın Sovyet ordusundan Fransa sınırlarına varmasını beklemeyeceği şeklinde ilk seçildiği yıllarda sahip olduğu görüşü değişmediği bildiriliyor.

Gözlemciler, bu çerçevede Fransa'nın nötron bombası yapma kararının Federal Almanya

Başbakanı Schmidt'e güven verdiğini belirtiyorlar. Çünkü İngiltere ile birlikte Federal Almanya da ABD'den bağımsız olarak böyle bir silahı geliştiremiyorlar.

Fransa'nın içinde ise d'Estaing'in kararı farklı tepkilere yol açtı. Daha önce bu konuda bir "Beyaz Kitap" yayınlamış olan d'Estaing'in UDF'si kararı olumlu karşılar. Sosyalist Parti nötron bombasının silahsızlanma görüşmelerinde bir pazarlık aracı olarak kullanılabileceğini düşünüyor. De Gaulle'in mirasçısı olduğu söylenen Paris Belediye Başkanı Chirac'ın Cumhuriyet için Birlik Partisi (RPR) ise kararı, De Gaulle'ün anlayıştan bir sapma olarak eleştiriyor. Önümüzdeki ilkbaharda yapılacak Başkanlık seçimlerinde d'Estaing'in rakibi olacağı söylenen Chirac'ın bu konuyu seçim malzemesi olarak kullanacağı da söyleniyor.

Artık tamamen Moskova'nın suyunu giren Fransa Komünist Partisi ise, Sovyetler Birliği'ne karşı alınan her savunma önleminde olduğu gibi kararın aleyhinde atıp tutuyor.

(*)Radyoaktif cisimlerin canlılar üzerindeki etkisini ölçmeye yarayan birim.

Pancar sorunu ve pancar üreticisi Hamzikanlı köylülerinin maliyet hesabı

Haziran ayının ortalarında gazetemizin Sorunlar-Cözümler sütununda pancar sorunu ve çözüm önerilerini işlemiştik. İncelemede bir dönüm şeker pancarının maliyetini hesaplamış ve 9 bin 455 lira olarak açıklamıştık.

Gazetemize mektup gönderen pancar üreticisi Hamzikanlı köylülerin maliyet

HAMZIKANLI KÖYLÜLERİNİN MALİYET HESABI

İcar ve kira	2.300.- TL.
Süreç	1.950.- TL.
Gübre (30 Kg.)	240.- TL.
Çapa (tekleme)	1.900.- TL.
Sulama	1.200.- TL.
İlaç	850.- TL.
Söküm	1.500.- TL.
Taşıma	2.400.- TL.
Merdane tesviye	150.- TL.

TOPLAM 12.490.- TL.

NOT: Bir dönüm pancar ortalama 4 ton ürün veriyor.

HALKLARIN DÜNYASI

Çiğdem Kömürcüoğlu

Zimbabve ve Demokrat'ın tutumu

Zimbabve, yıllarca yürütülen başarılı bir mücadele sonunda bağımsızlığını kazandıktan sonra ülkenin önünde iki ciddi tehlikenin bulunduğu işaret etmişti. Bunlardan birincisi Afrika'da nüfus kazanmaya çalışan Sovyetler Birliği'nin yaratabileceği tehlikeydi. İkincisi ise ırkçı Güney Afrika'dan gelen tehditti.

Mugabe, iktidara geldikten sonra kara Afrika'da daha önce bağımsızlığını kazanan Angola ve Mozambik gibi ülkelerin deneylerinden ders çıkardığını gösterdi. Beyazları da ülkenin inşasına katılmaya çağırdı. Ayrıca Güney Afrika, Zimbabve'ye bir saldırı yöneltmedikçe, kendilerinden Güney Afrika'ya bir saldırı gelmeyeceğini açıkladı.

Mugabe böylece hem Güney Afrika'yı köşeye sıkıştırmış oldu, hem de beyazlara bir çıkış yolu göstererek Güney Afrika'nın istismar edebileceği bir sorunu çözme yolunda olumlu adımlar attı.

Bugün Zimbabve'de doğal olarak beyazlarla siyahlar arasında bir mücadele sürmektedir ve sürecektir. Ne var ki, Mugabe'nin izlediği siyaset, bu çelişmenin sıcak bir çatışmaya dönüşmesinin önüne önemli bir duvar çekmiştir.

Öte yandan Mugabe son günlerde Zimbabve'yi ciddi şekilde tehdit eden diğer soruna el atmıştır. Mugabe'nin hükümet ortağı Nkomo'nun ZAPU örgütüne bağlı gerillalar, ülkenin batısında huzursuzluk yaratmaktadır. Bunlar hükümetin silahları bırakma ve disipline girme çağrısına uymadıkları gibi, soygun, adam öldürmek dahil pek çok eyleme girişmişlerdir.

Mugabe, ülkenin batısında geliştirilmeye çalışılan bu kargaşalığı isyan olarak nitelmiştir. Bu eylemlerin hükümetini baltalamayı amaçlayan siyasi planın parçası olduğunu ortaya koymuş ve kargaşa yaratıcıları beşinci kol ve kuklalar olarak teşhir etmiştir. Mugabe kararlı bir şekilde kargaşalığı çıkaranların üstüne yürümüştür.

Mugabe ile Nkomo arasında patlak veren çatışma, henüz o boyutlara ulaşmasa da ülkeyi bir iç savaşta sürükleyecek ciddi bir tehlikeydir. Mugabe ile Nkomo arasındaki çatışma geçmişe dayanmaktadır ve temelinde de Sovyetler Birliği'ne karşı izlenen tutum yatmaktadır.

Sovyetler Birliği Zimbabve'nin bağımsızlık savaşını sırasında Nkomo'nun ZAPU örgütünü desteklemiş ve onu kendi emelleri için kullanabileceği bir güç haline getirmeye çalışmıştır. Özellikle Angola'da Sovyet sızması sonunda kurtuluş örgütlerinin birbirleriyle çatışmaya başlamasından ders çıkaran Mugabe, baştan beri, Sovyetlerin iç savaş aracı olarak kullanabilecekleri aynı bir gücün oluşmasını engellemeye çalışmıştır. Bu amaçla Nkomo'nun ZAPU örgütüyle, Yurtsever Cephe örgütü çerçevesinde ittifak kurmuş, iktidara geldikten sonra da koalisyon hükümetini Nkomo ile birlikte kurmuştur. Nkomo'nun huzursuzluk çıkarması, bu nedenle kolayca bir yana itilebilecek geçici bir sorun değildir. Bu perde biraz aralandığı zaman arkasında Sovyetler Birliği'nin kararlık faaliyetlerini gömek zor olmayacaktır.

Demokrat gazetesinin bu konuda yazdıklarına da kısaca değinmek istiyoruz. Gazete, Mugabe'nin güçlükler ve sorunlarla karşılaşması karşısında neredeyse zil takip oynayacaktır. Demokrat, kargaşalık yaratan ZAPU kuvvetlerini, hükümeti karşı direnen gerillalar olarak tanımlamaktadır. İkide bir sömürgecilik karşı gerilla mücadelelerinden söz eden Demokrat, Sovyet menfaatleri haledar olduğu anda, sömürgecilik karşı unutulmaz mücadeleler vermiş, acılar çekmiş bir halka karşı saygısızlaşmakta, uzun gerilla mücadelelerinden geçmiş, Mugabe önderliğindeki ZANU örgütüne çamur atabilmektedir.

Böylece gerçek anti-emperyalist olanla, bu maskeyi takip en büyük emperyalistin menfaatini savunan arasındaki fark da gittikçe belirginleşmektedir.

Sorunlar Çözümler

hesabını eksik yaptığımızı belirterek yayınlamamız talebiyle kendi yaptıkları ve 12 bin 490 lırayı bulan maliyet hesaplarını gönderdiler.

Her iki maliyet hesabını da yayınlıyoruz.

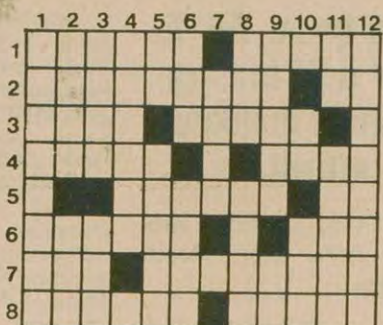
GAZETEMİZİN MALİYET HESABI

Birinci-ikinci sürüm	320.- TL.
Kaz ayağı	100.- TL.
Tesviye	50.- TL.
Merdane	50.- TL.
Ekim	35.- TL.
Gübre	100.- TL.
Yaprak gübre	100.- TL.
İlaç	600.- TL.
Çapa	700.- TL.
Tekleme	1.000.- TL.
Sulama	1.400.- TL.
Söküm	1.000.- TL.
Taşıma	400.- TL.
Yemiyi	1.600.- TL.
İcar (Tarla kirası)	2.000.- TL.

TOPLAM 9.455.- TL.

BULMACA

SOLDAN SAĞA - 1) Rusya'nın ileri sürdüğü yumuşama politikası - Küçük odun baltası 2) Fiyatların genel artışı ile tanımlanan ekonomik dengersizlik - Uluslararası Af Örgütü'nün kısa adı 3) TERSİ edebiyatın bir kolu - Üdenti 4) Vücudumuzda meydana gelen kimyasal olayların oluşmasında etkili olan sıvılar - TERSİ bağışlanmayı dileme 5) Sorun, problem - Beyaz 6) Eski yerleri alıp satan - Saf, katıksız 7) Sevgili - Lokanta 8) TERSİ Batıniye mezbahından olan kimse - Bir pamuk cinsi
YUKARIDAN AŞAĞIYA - 1) Feodal bey, despot 2) TERSİ büküm - Söhret 3) TERSİ asfalt yol yapımında kullanılan - TERSİ soy 4) Eskiden çeşitli madenleri altına çevirmek için yapılan çalışmalar, simya 5) Sodyumun simgesi - Akarsu yatağı 6) TERSİ üstün karşıtı - TERSİ engel, uymazlık 7) Gene 8) TERSİ suyun buza dönüşmesi olayı - TERSİ tembel, işsiz 9) Gelenek, görenek - Yaya atılır 10) Kimyada tanelin simgesi - Pasla 11) Bir haber ajansının simgesi - Dişi ceylan 12) Kabuğundan klinin ilacı çıkarılan bir ağaç

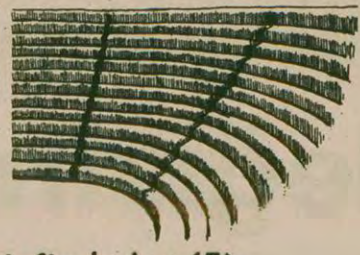

DUNKU BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA - 1) Tiyatro - A-pas 2) Efes - Abalı 3) Lakerda - ateM 4) Ek - Pay - İB - ŞA 5) Usturlap 6) Sinme - Lord 7) Oku - trS 8) Pila - ki - Ukala
YUKARIDAN AŞAĞIYA - 1) Teleskop 2) İfa - K - Ki 3) Yek - Usul 4) Asepsi 5) ratnaK 6) Radyum 7) Oba - Ret 8) İla - U 9) Alabalık 10) piT - Posa 11) Eş 12) Şamandra

TİYATRO

Tahir Özcelik

Eleştirmenin not defterinden (5)

20 yıldır savaştan bir topluluk: Kent Oyuncuları

Biraz yakışsınız bir benzetme gelebilir ama, Türkiye'de gazozculuğun çağdaş bir endüstri aşamasına girmesi, nasıl Amerikan patentiyle renkli kokulu bir sıvı üretimine başlanmasından sonraysa, tiyatroculuğun, daha doğrusu özel tiyatroculuğun Batılı bir görünüm alışı da Yıldız ve Müşfik Kenter kardeşlerin İstanbul'a gelişinden sonra olmuştur.

Carl Ebert'ten Muhsin Ertuğrul'un devraldığı Orta Avrupa ekolü, biraz Kraliçe Victoria çağı, biraz da dünya savaşı ertesine O'Neill-Miller gerçekçiliğiyle sulandırılmış halde, Devlet Tiyatrosunun üstün yetenekli bu iki kardeşi tarafından 1959-1960 döneminde İstanbul seyircisine tanıtılıyordu.

Evet, Muhsin Ertuğrul, iki yıllık ilk Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü görevinden ayrıldıktan hemen sonra, Küçük Sahne yönetimini üstlenmiş, burada yeni bir "Ferah sezonu" gerçekleştirmeye çalışmıştır. 4 yıl kadar süren ikinci Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü görevini yaparken de Kenterleri yakından tanımış, onlardaki cevheri iyi tarmış, görevine son verilince de iki sanatçıyı ya-

Müşfik Kenter'in "Hamlet'i"

nına alıp İstanbul'a getirmiştir.

Böylece, Karaca Tiyatronun sahnesi William Gibson'un yazdığı "Salıncakta İki Kişi" adlı oyunla 1959-1960 dönemine perdelerini açıyor, bir yandan da bir başka İrlanda yapıtıyla Nevin Akkaya'lı, Kamuran Yüce'li, Şükran Güngör'ü, Lale Oraloglu'lu kadroyu devreye sokuyordu.

Hüsamettin Bozk bu konuda şöyle yazacaktır Yeditepe dergisinde:

"(...) Böyle kuvvetli ve umut verici bir topluluğu eski Küçük Sahnenin ilk kuruluş yıllarından beri ancak şimdi görebiliyoruz. Karaca Tiyatro Kenter kardeşleri, aktör ve sahneye koyucu olarak elinde bir koz olarak kullanmanın imkanlarını araştırmış, onlara sanatlarını alkışlatarak iki kişilik bir piyes seçmiş, Yıldız Kenter'e de, memleketimizde büyük alkış toplamış bir yazarın bir başka eserini sahneye koymuştur."

Uysa, bu girişimin tüm sorumluluğunu üstüne alan Muhsin Ertuğrul'un bile birkaç ay önce, salonu kendisine vermek isteyen Muammer Karaca'ya yazdığı mektupta: "Hele Yıldız'la Müşfik'e gelince, onların yapmak istedikleri tamamıyla delilliktir. Türkiye'de bir sanatçıya sağlanan en yüksek mevkî ve parayı, üstelik garantili bir istikbali bırakıp da böyle akıbeti meçhul bir işe atılmak, sırf sanat yapmak için de olsa, akil kabul etmeyeceği bir harekettir" sözleriyle içindeki kuşkuyu açıkladığını, Zahir Güvemli'den öğreniyoruz.

Ama, işte iki kardeş, Ertuğrul'un deyişiyle Türkiye'de bir sanatçının elde edebileceği parayı ve mevkîyi, "garantili istikbali" hiç umursamadan "böyle akıbeti meçhul bir işe" kendilerini atmış, bilgilerini, deneylerini, yeteneklerini ve en önemlisi sanatçı onurlarını ortaya koyarak, varolmanın çetin savaşını başlatmışlardır.

"Salıncakta İki Kişi"nin başarısı büyük oldu. Sonra Site Tiyatrosunun elverişsiz koşullarına, olanaksızlıklarına büyük ırade gücüyle karşı koydu. Karaca

Tiyatro'ya döndü. Dörmelerle rahatsız kiracılık. Harbiye'deki salon bitene dek göğüslenen binbir sıkıntı. Ardından, borçlardan kurtulmak, gün günden artan giderleri karşılamak ve seyirci karşısına hep kendini yenileyen, hep dürüst, hep Batılı bir tiyatro topluluğu olarak çıkmak savaşımı.

Doğrusunu söylemek gerekirse bu "Batılı tiyatro" olmak deyiminin yoz bir özentî anlamına gelmediğine tiyatrodan anlayan herkes tanıklık edebilir. Kenter'leri Batıyı en iyi özümleyip, arının bal yapması gibi, Batı patentli olanı, Türk fonetiğinin ve beğenisinin hamuruyla yoğuran, yaptırın yalnız içeriğine değil, kişilerine de ulusal kimlik kazandırmayı başaran toplulukların başında görmekteyiz.

Beri yandan, Shakespeare'in "Hamlet"ini, Osborne'un "Öfke"sini, Çehov'un "Üç Kızkardeş"ini ya da Brecht'in "Üç Kuruşluk Opera"sını ortalama seyircinin belleğine kazıyan Kent Oyuncuları, O.Z. Özturanlı'nın "Batak Gölü"ne, M.C. Anday'ın "Mikado'nun Çöpleri"ne ya da H. Sayın'ın "Pembe Kadın"ına evrensel bir yorum getirebilmiştir.

Bugün Kent Oyuncuları'nın Türk tiyatrosuna katkısının ne olduğunu soracak olursak, bu sahnedeki gelip geçenlerden bazılarını anmakla yanıtını vermiş oluruz. İşte birkaç isim: Kamuran Yüce, Güler Kıpçak, Pekcan Koşar, Genco Erkal, Tuncel Kurtiz, Erdoğan Akduman, Alev Koral, Bülent Koral...

Şimdi kuruluşunun 20. yılını tadıyor Kent Oyuncuları; "akıbeti meçhul bir işe" atıldıkları ve şimdiye kadar bileleklilerinin hakkıyla sahip oldukları 20 yıl!

Bu 20 yılı asıl bizler, o güzel Türkçelerinin dinleyicisi olan bizler kazandırmız için mutlu yuz.

Yıldız Kenter. "Pembe Kadın"da.

"Değişken Boyutlu Resim" adlı yapıtını anlatan

SEYYİT BOZDOĞAN:

«Bir amacım da, izleyeni sürekli değişime hazır bulundurmak, aktif durumda tutmaktır»

İSTANBUL (ÖZEL)

8. Uluslararası İstanbul Festivali çerçevesinde Beşiktaş Devlet Resim ve Heykel Müzesinde açılan 1. "Günümüz İstanbul Sanatçıları Açık Hava Sergisi"nde, resim alanında, ödül alan üç yapıtın dışında Seçici Kurulun en çok tartıştığı iki eserin Seyyit Bozdoğan'ın ve Aydın Ayan'ın çalışmaları olduğu öğrenildi.

Özellikle Seyyit Bozdoğan'ın resim ve heykelin olanaklarını birleştiren hareketli, değişken çalışması, sergide izleyicileri en

çok ilgilendiren yapıtlardan biri oldu. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Temel Sanat Eğitimi Bölümü Asistanı Seyyit Bozdoğan'ın bu çalışmasının onun "mekan" konulu bir tez çalışması olduğunu öğrendik ve bu değişik yapıtını nasıl oluşturduğunu, bu yapıtta neyi amaçladığını kendisinden açıklamasını istedik.

Hareketli bir sistem içinde 30 küpün döndürülmesiyle değişik görüntüler ortaya çıkan bu çalışması hakkında Bozdoğan bize

şunları söyledi:

"Benim resim araştırmalarımda eskiden beri üzerinde durduğum bir problem vardı. O da resmin kendi içerisinde duran oluşu, fiziksel bir hareketin bulunmaması. Bir resmin resminin yapısal ilişkilerini oluştururken eskizler çizer, çok yönlü denemelere girer. Bu denemelerin sayısı sonsuza kadar uzanabilir. Sanatçı bunlardan birini seçme zorunluluğunu duyar. Fakat resim yapıtını oluşturan elemanların o

kadar çok yönlü ilişkileri vardır ki eskizlerle bütün yönlerini araştırma olanakları hemen hemen yok gibidir. Ben yaptığım 3 boyutlu hacim üzerindeki resim çalışıma ma "Değişken Boyutlu Resim" adını verdim.

"Bu resim bir kenarı 8 cm. olan 30 küpten oluşmaktadır. Küpler kendi çevrelerinde döne-bilmekte ve her değişimde yeni bir görüntü ortaya çıkmaktadır. Böylece küplerin her değişimleriyle değişik ilişkiler ve kompozisyonlar oluşurken olanda elde edilmektedir. Ben küplerin sayısı çoğaltılabilir. Benim çalışmamda 16 binin üzerinde değişik görüntü oluşabiliyor.

"Bir ressamın yapıtını oluşturabilmek için 16 bin eskiz çizilmesine olanak yoktur. Küpler aracılığıyla ortaya çıkan çeşitlilik ressam için bir olanaktır. Bir resmî değişik ölçüler içinde görebilmenin, resimde kullanılan öğelerin birbirleriyle olan ilişkilerini veya ilişkizliliklerini gözlemleyebilmenin, değişik mekanlar oluşturacak şekilde düzenleyebilmenin ve değişik etkileri, ifadeleri izleyebilmenin olanakları sonsuza kadar gidebilir.

"İçerik yönünden, ele aldığım portrede yansıttığım kişiliğin (kendi portrem bu) sadece duran, değişmeyen bir yüz olmadığını, düşünceleriyle ve yaşayışla bir anlam bütünlüğü kazanacağını vurgulamak istiyorum. Küpler sağlanan değişiklik bana bu olanakları vermiş oluyor.

"Örneğin sinemada bu değişiklik bir bakıma vardır. Zaman ve mekan paketlenmiş durumdadır. Film istenildiği zaman yeniden gösterilebilir. Benim resim böyle bir paketlenmişlik durumu gösterse bile, kendi öğeleri arasında değişim olanağına sahip dinamik bir formdur.

"Aslında çalışmam üç tane tam olarak bitmiş resmin parçalarına göre oluşmuş varyasyonlarına dayanıyor. Bu üç bitmiş resim, portre, dağ manzarası ve yerdeki insanın ayaklarıdır. Küçük küplerdeki resim parçaları kendi başlarına bir anlam taşıdıkları gibi döndürüldükleri zaman yanyana geldikleri parçalarla da bütünleniyorlar ve yeni anlamlar kazanıyorlar.

"Bu çalışmam, 'mekan' konulu bir doktora tezim oluyor. Ama Türkiye plastik sanat geçmişi içinde hatta dünya düzeyinde yeni anlatım denemeleri arasında sayılacağı kanısındayım. Eseri yaparken herhangi bir yabancı sanatçıdan etkilenmedim. Ancak daha önce tiyatro dekorları yaptığım için, tiyatrodaki sahne değişimlerinin bende bıraktığı izlenimlerden yararlandığım, esinlendiğim söylenebilir.

"Bu yapıtımda izleyici üzerinde bırakmak istediğim etkilerden biri de, onun algılarını taze tutmak, sürekli değişime hazır bulundurmak, izleyeni edigen değil aktif durumda tutmaktır."

Seyyit Bozdoğan'ın "Değişken Boyutlu Resim" adlı yapıtının çeşitli görüntüleri.

günün sanat olayları

8. İSTANBUL FESTİVALİNDE BUGÜN

ŞENLİK

● ANKARA ODA Orkestrasının festivaldeki tek konseri, bu akşam Sultanahmet Aya İrini

Kilisesinde, 19.00'da izlenebilir. Orkestraya solist olarak kemaniyla Sema Kan eşlik ediyor. Orkestranın Sefi Gürer Aykale...

Ankara Oda Orkestrası, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Tiyatro ve Opera Orkestraları

Orhan Kemal'den uyarlanan "Müfettişler Müfettişi" oyunu, 12-13 Temmuzda İstanbul'da sunulacak

Ankara Halk Tiyatrosu tarafından Orhan Kemal'in ünlü romanı "Müfettişler Müfettişi"nden yapılan sahne uyarlamasının turne gösterileri sürüyor. Erkan Yücel'in oynadığı ve önemli rollerinden arabacı Kel Misk'ı canlandırdığı "Müfettişler Müfettişi" sarıklı bir güldürü, bir toplumsal hiciv. Oyun, 11 Temmuz Cuma günü Valova Ergün Sinemasında 20.30'da sahnelerden sonra İstanbul'a gelecektir ve Harbiye Şehir Tiyatrosunda 12 Temmuz Cumartesi ve 13 Temmuz Pazar günleri 16.00 ve 19.00'da olmak üzere iki seans sergileyecek. Mem-Der'in (Memurlar Derneği) çağrısıyla olarak İstanbul'a gelen topluluğun bu dört gösterisi için biletler Mem-Der'den ve oyun günleri tiyatro gişesinden sağlanabilecektir. Fiyatlar: 100 lira.

"Müfettişler Müfettişi"nde Erkan Yücel'in dışında başlıca şu oyuncuların rolleri var: Fuat Çiğiltepe, Sinan Bengier, Tefik Yaptıcı, Sema Tüzelen, Hasan Yıldırım, Mualla Cengiz, Orhan Aydın. Oyunun müzikleri Diter Edeperli'ye ait. Ankara Halk Tiyatrosu, İstanbul'daki bu gösterilerden sonra yeniden Ankara'ya dönecek ve 18 Temmuz-18 Ağustos tarihleri arasında Gençlik Parkında "Müfettişler Müfettişi"ni oynamaya devam edecek.

üyeleriyle konservatuvar öğretmenlerinden oluşuyor. Dinleyicilerin karşısına ilk kez 1977'de Ankara'da çıkan topluluk, özellikle Barok çağ ve klasik dönem yapıtlarıyla 10. yüzyıl müziğini seslendirmekte, bu arada yapıtlarıyla bestecilerimizin oda müziği yapıtlarına da programlarında öncelikle yer vermektedir...

1942 doğumlu Gürer Aykal, 1953'te Ankara Devlet Konservatuvarının keman bölümüne girdi. 1962'de Adnan Saygun'un kompozisyon sınıfına geçti ve keman bölümünü bitirip CSO üyesi oldu. 1969'da İngiltere'ye giderek orkestra yönetimi uzmanlığı eğitimi gördü. 1971'de Siena Akademisinin ilgili bölümünü, ertesi yıl da İngiliz Kraliyet Müzik Akademisini bitirdi.

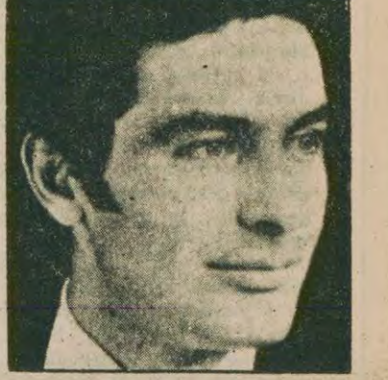
Suna Kan, topluluğun hem baş kemancılığı hem de solistliğini yapıyor. Adana'da doğan Kan, 5 yaşında kemana başladı. İlk konserini 9 yaşında verdi. 1948'de özel bir yasa ile Paris'e gitti. Burada 1952'de konservatuvarı bitirdi. 1954'de Cenevre'de birincilik, 1956'da Münih'de beşincilik ödülleri kazandı. Çeşitli yabancı orkestralarla konserler verdi. Beethoven ve Brahms'ın tüm sonatlarını da içeren geniş bir repertuarı vardır. Ankara Oda Orkestrasının konser programında Telemann, Haydn ve Çaykovski'nin yapıtları bulunuyor. Fiyatlar: 300, 200, 100 lira.

GÖSTERİ

● İSTANBUL Sinema-Televizyon Enstitüsünde "İtalyan Sine-

SUNA KAN

GURER AYKAL

masından Örnekler" başlıklı toplu gösterinin son seansı bugün 19.00'da. Pietro Germi'nin toplumsal hicvi İTALYAN NİKAHI (Divorzio all'Italiana) gösteriliyor. 1961 yapımı filmde Marcello Mastroianni, Daniela Rocca ve Stefania Sandrelli başrolleri paylaşıyor. Film Türkçe alt yazılı. Giriş tam 20, öğrenci 10 lira.

"İtalyan Nikah" filminden bir görüntü.

bir yudum soluk 5

Yanlarımız kömür duvarlar ve önümüzde kalın bir göçük tabakasıyla örülmüş...

Az önce sual ettin: Ocaklarda en çok hangi çeşit kazalar olur? Eğer görünmez kazalara karşı tetik değilsen, gittiğin, çalıştığın yerlerde sallapati işen, ocağın her yerinde ve her zaman kaza olur. Tavandan taş düşer, yıkılan bir bağın direği tepene iner, patlayan bir lağımın savurduğu kaya gelir seni bulur, varagelden araba kaçır gık diymeden kendini altında bulursun, dar bir geçitte araba arasındaskışır, pestile dönersin, varagelden yuvarlanırsın, kuyudan uçarısın... Daha akla gelmedik neler! Mesela, lağma ateş verdin. Bacadan kaçacak, korkuluğun ardına sinecek yerde, orada rastladığın bir arabayı siper yaptın. Olu mu ya! Lağımdan fırlayan taş önce tavani, sonra da tepeni pekala bulabilir... Varagelden çıkıyorsun, önünde de vincin kasmağına dolanan telin yavaş yavaş çektiği dolu bir araba da seninle beraber yokuşu tırmıyor. Arabanın ardından yürümekle kötü bir iş yapıyorsun. Unutma ki, vincin kasmağına dolanan tel kopabilir, yahut kopmaz da araba kancasından kurtulabilir. O zaman n'olur? Dolu araba şimşek gibi ters yüzüne kaymaya başlar, önünden kaçabilirsen kaç bakalım!...

Şinci şuna mim koyalım: Kazalar için sallapatılığın den mi olur hep? Görünüşe bakılırsa öyle. Olmadı... Günde on-oniki saat kazma sallayan, küfe çeken, araba iten, daha ne bileyim, meremmet eden işçinin dördüncü beşinci saatinden sonra canı çıkar, tuşuya döner fıkalar... İşte bu yüzden tehlikeye karşı tetik olmayı oluruna bırakırlar, hani biraz da bile bile... Helbet başka sebepleri de var...

Az önce ne diyordum? Maden kuyularında kazanın çeşitleri sayılamayacak kadar çoktur. (Yürüyoruz...). Ancak, ocakların demirbaşı diyebileceğimiz belli-başlı kazaları kolaylıkla sayabiliriz. Bunlar, göçük, su, ateşnefes ve kömefes kazalarıdır.

Göçük, bizim ocaklarda en çok madenci başı yiyen bir kazadır. Şu gördüğünüz direk bağlardan biri, sırtında taşıdığı dağın baskısına dayanamaz ve küt diye kırılır. Tepeden yüklenen kaya, toprak, kömür, herneyse, olanca hıncıyla yüklenir aşığıya. Bu saldırının altında soluk alan ne varsa, gayri Allaha emanet!...

Mesela, göçük sırasında birbirine çatılarak beş altı tonluk bir kayayı, tam madenciye pestile çevirecek durumda iken askıya alan direk bağlar ile, taban arasında sıkışıp kalmış bir işçiyi gözününe getirir. Bu delikanlı o an ne bizim yandadır, ne de öte köyden tarafa. Ölebilir de, kurtarılabilir de... Biz ne yaparız? Tepeden her an yüklenmesi beklenen yeni akışlara karşı tedbir ala ala, binbir ihtiyatla, onu bulunduğu korkunç durumda tekrar canılar arasına

DEVAM EDECEK

TÜRKİYE DAHA DENGELİ BİR ULUSLARARASI POZİSYON VE KENDİ BÖLGESİNDEKİ ÜLKELERLE KAPSAMLI İLİŞKİLER ARIYOR

ABD çıkarlarını ideolojik değişim değil, etkinlik kayboluşu tehdit ediyor

Milliyetçi ve dinci partilerin rolli, Türk dış politikasının kolayca tanımlanmasını engelliyor

Türkiye'nin geleceği ABD'nin Ortadoğu'daki çıkarlarında odak rolü oynuyor

TÜRKİYE'nin dünya politik sistemindeki rolünü algılamak, soğuk savaş yıllarının bir özelliği olan ABD ile yakın ilişkilerini büyük ölçüde değiştirmiştir. Bu durum, bir yandan Batı dünyasının Türkiye'ye karşı davranışından ortaya çıkan hayal kırıklığı, diğer yandan Türkiye'nin Sovyetler karşısındaki hassasiyet anlayışının değişmesi sonucu meydana gelmiştir. Türkiye daha dengeli bir uluslararası pozisyon ve kendi bölgesindeki ülkeler ile daha kapsamlı ilişkiler aramaktadır. Türk dış politikasındaki değişiklikler ABD'yi, Türk-Amerikan ilişkilerinin dinamiği ve Amerikanın Doğu Akdenizdeki çıkarlarını devam ettirebilmesi açısından ilgilendirmektedir.

Sovyet etkinliği ve Ortadoğu politikası

TÜRK-Sovyet ilişkilerine dair bir görüşe göre, Amerikan politikasına tehlikenin, Türkiye'nin, yakın Sovyet bağlarını aramasından değil, fakat Türkiye'nin yabancılaşarak Batı dünyasından ayrılıp, Sovyet çıkar ve etkilerine gittikçe daha fazla cevap verebilecek duruma gelmesinden kaynaklanabilir. Türkiye'deki ABD çıkarlarını tehdit, köklü bir ideolojik değişimden ziyade bir etkinlik kayboluşudur. Türkiye, Batı dünya-

- Türkiye, İsrail ile ilişkilerini sertleştirme eğilimi göstermiyor
- Ortadoğu politikalarında Türkiye ile ABD arasında belirgin ayrılık var
- Demirel, İran krizinde ABD'nin üsleri kullanması konusunda açık kapı bıraktı

si tarafından gördüğü muameleden düş kırıklığına uğraması sonucu, Batı ile yardımlaşmasını sürdürme isteği yanısıra daha esnek bir Doğu-Batı politikası izlemek istemektedir.

1960'lı yılların sonunda, Türkiye, İsrail ile ilişkilerini, ikinci derecede elçilik düzeyine indirdi. Fakat gözlemciler bu hareketin göstermelik bir tedbir olduğunu ve bunun Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerini sertleştirme eğilimini göstermediğini ifade etmektedir. Ayrıca, Türkiye'de, Milli Selamet Partisi, tutucu İslam rejimleri ve özellikle Suudi Arabistan ile yakın ilişkiler kurmayı savunmaktadır.

Türkiye, Carter yönetimini, Mısır-İsrail barış anlaşması için, açıkça tasvip etmemesine rağmen, Türkiye'nin Mısır ve İsrail

ile dostça bağları, ABD politikası için yeterli desteği sağlamaktadır. Türkiye'nin İsrail ve Ret Cephesi dahil birçok Arap ülkesi ile ilişkilerini devam ettirmesinden belki ABD daha iyi bir şekilde yararlanabilirdi. Diğer yandan, Türkiye'nin Ortadoğu kavgasında etkin olmayan bir tavır alma dileği, ABD'nin Ortadoğu için, Türkiye'den daha çok destek sağlamasını sınırlandırdı.

Türkiye'nin stratejik rolü

1950'ler ve 1960'ların başında, Türkiye, ABD'nin Ortadoğu'daki stratejik amaçlarının güçlü ve etkin bir destekleyicisi idi ve kuşatılmış Ortadoğu ülkelerini kurtarmak için kendi topraklarındaki üslerin birçok Amerikan askeri hare-

katı için kullanımına izin vermişti.

1960'ların sonunda, Türkiye'nin Amerikan politikasının insiyatiflerine katılma isteği azaldı. Çünkü, Türkiye'nin Arap dünyasına ve Sovyetler Birliği'ne ilişkin politikaları değişmişti.

Ekim 1973 savaşında, Türkiye Sovyetlere havadan geçiş hakkı tanıırken, ABD'ye, İsrail'e yardım için Türk topraklarındaki üslerini kullanmasına izin vermedi.

Bu politika değişimi, Türkiye'nin Arap davasına artan dikkatini yansıttığı gibi, aynı zamanda bölgedeki Amerikan politik amaçlarından görünür bir ayrılıma işaret eder. Türkiye, ABD'yi İsrail'e doğrudan bir savaş veya lojistik destek için, kendi topraklarındaki üsleri kullanmaması konusunda uyarıyordu.

Fakat, 1973'de İsrail'e ikmal sırasında, iletişim istasyonları gibi edilgen kolaylıklar için bir kısıtlama da koymadı. Türkiye, 1970 Ürdün iç savaşında ABD'nin boşalttığı çabalarına, bu hareketi insanları bir görev kabul ederek, katıldı.

ABD'nin İran rehine krizinde, askeri eylemi gözönünde bulundurarak, Türkiye'nin uçak hakkı yakıt ikmal ve Türk üslerinin taktik kullanımını konusunda izin vermesi konusunda ortaya çıkarıldı. 23 Kasım 1979'da Demirel, Türkiye'nin ABD'nin resmi yardım istediğinden sonra politikasını saptayacağına belirterek, Türkiye'nin durumunda bir açık kapı bıraktı. Diğer müttefiklerin çoğu gibi, Türk hükümeti de, kendi topraklarındaki üslerin ABD tarafından, İran'a karşı bir askeri eylem için kullanımının açık tasvibi konusunda çok dikkatli davranıyordu. Fakat, 6 Ar-

CHP hükümeti döneminde Başbakan Ecevit Moskova'da Kossigin ve Sovyet yöneticileriyle birlikte

yonda bulunmamakta, ya da, Sovyet dış politikasını desteklememektedirler. Son yıllarda Sovyetlerle ilişkilerini genişletmeye çalışmış, Sovyetler bir kamp seçimine döndükten çok iyi komşuluk ilişkilerini sürdürme seklindedir.

Son birkaç yıldaki eğilimler devam ederse, Türkiye daha bğımsız bir politika anlayışı geliştirecektir. Fakat, hala teknik olarak Batı yanlısı olmasına rağmen, coğrafi çevresi ile esnek ve ağırlıklı ilişkilerini genişletecektir? Türkiye, Müslüman ve Aşyalı bir karakter taşıması ve Batı ittifakının bir parçası olmasına rağmen, Sovyet Bloku içindeki ülkeler ve Ortadoğu ülkeleri ile bağlantılarını geliştirmek niyetindedir.

Demirel, aşırı komünist anlayışları tutumu ve Batı ittifakına yakınlığına rağmen, sağdaki milliyetçi ve dinci partilerin izniyle iktidarını sürdürmesi, Türk dış politikasının kolayca tanımlanamayacağını göstermektedir.

Kongreye uyarılar

TÜRKİYE'ye yapılacak yardımlar her derde deva bir panzehir olmayacak ve şu anki gidişatı tamamen tersine çevirmeyecektir. Bu yardımlar, sadece daha da kötüye gidişi engelleyecektir. Ancak, yardım istemine karşı Kongrenin takınacağı tavır Türk-Amerikan ilişkilerinin geleceği ve Doğu Akdenizdeki ABD çıkarları üzerinde derin etkiler yapacaktır.

Bu çalışma Türkiye'nin geleceğinin, ABD'nin SSCB karşısındaki ve Ortadoğu'daki çıkarları açısından, odak noktası oluşturdugu sonucuna varmaktadır.

Türkiye'yi etkileyecek yasa-ma maddeleri gündemini uygulamak, Kongre, Yunanistan'ın geleneksel rekabet üzerindeki hassasiyeti de dahil olmak üzere, çeşitli etkenleri göz önünde tutmalıdır. ABD'nin Doğu Akdeniz'deki çıkarlarının bu iki NATO üyesi ile olan sağlam ve dostane ilişkileri sağlanacağı açıktır. Fakat, ABD'nin çıkarlarını en yakın tehdit, Türkiye'nin bugün karşı karşıya olduğu politik ve ekonomik sorunlar olarak gözükmektedir. ABD'nin bu karmaşık sorunların altından nasıl kalıcı-ileceğindeki başarının önemli bir kısmı, Kongrenin hangi yolu uygun bulacağı hususunda vereceği karara bağlıdır.

BİTİ

RENKLİ TV

in ne dediler?

TRT Genel Müdürü

Hazırlayan ve röportajlar: Mehmet Yeşil

Kasaroğlu: «Renkliden önce ikinci kanal gerçekleştirilmelidir»

— Renkli televizyon konusundaki görüşlerinizi açıklar mısınız?

Renkli televizyona en gerçekçi bakış, teknolojinin gelişmesi ile ülkenin şartlarını bağdaştırmanın nasıl olabileceği yolunda olmalıdır. Gelişen teknoloji bütün dünyaya renkli televizyonu bir gerçek olarak kabul ettirmiştir. Bugün dünyada siyah beyaz yayın yapan televizyon kuruluşu sayısı her geçen gün daha eksilmektedir.

Bizim yakın komşularımıza baktığımız zaman, siyah-beyaz yayın yapan yegane ülke olduğumuz görülmektedir. Bu mesele artık bir gerçek olarak da Türkiye'nin karşısına gelip dayanmıştır. Ancak bu gerçeğin yanında ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik şartları da birlikte gözönüne almak zorundayız. Renkli yayının bilhassa televizyon alıcısı bakımından ortaya çıkaraçağı döviz ihtiyacını mevcut ekonomik şartlarımız karşılayamayacağından, bir gerçek olan renkli televizyon yayınına geçmenin şu anda mümkün olmadığı inancındayım.

— TRT maddi olarak renkli televizyon yükünü kaldırmabilir mi?

— Renkli yayın elbetteki işletme olarak TRT'ye yeni birtakım maddi mükellefiyetler getirecektir. Ancak şu-rasını unutmamak lazımdır ki, bugün dünyada siyah-beyaz televizyon kullanımı azaldığı için bu yayınların masrafı şu anda renkli yayının masrafıyla eş duruma gelmiştir.

Siyah-beyaz işletme makinelerinin pek çoğunun yedek parçası ancak özel imalat suretiyle yapılabilmekte ve bunlara yapılan ödemeler de çok yüksek olmaktadır. Ayrıca bugün siyah-beyaz filmi dünya piyasalarında fiyatı renkli ile eş hale gelmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan renkli yayının işletme olarak TRT'ye getireceği mali yük sanıldığı kadar yüksek olmayacaktır.

— Personel bugün böyle bir yükü kaldırmabilir mi?

— 12 yıldan beri siyah-beyaz yayın yapmış TRT personelinin renkliye geçmesi elbette ki bir mesele olarak ortaya çıkacaktır. Ancak, TRT'nin yaklaşık iki yıldan beri yaptığı eğitim çalışmaları bu yönde bir hazırlık olmuştur.

— Gerek maddi olarak gerek personel politikası dışında almayı düşündüğünüz özel önlemler var mı?

— TRT'nin bugün birinde renkli yayınla karşı karşıya kalması ihtimali içinde kurum personel politikasını düzenleme yolunu seçmiştir.

Biraz evvel de belirttiğim gibi 2 yıldan beri sürdürülen TV eğitim çalışmalarını renkli prodüksiyon üzerinde kurulumuştur.

— İkinci kanalla ilgili görüşleriniz?

— Kişisel kanaatim olarak şurasını ifade edeyim ki, Türkiye hem renkli yayına geçmeden önce mutlaka ikinci

Renkli TV'ye evet mi hayır mı?

TEKNOLOJİK AÇIDAN TÜRKİYE'DE RENKLİ TELEVİZYON RENKLİ TV'NİN EKONOMİMİZİ GÜÇLENDİRECEĞİ SAVUNULAMAZ

RENKLİ televizyona geçiş veya ikinci TV kanalı tartışmaları birkaç yıldan beri gündeme getirdi. Özellikle 14 Ekim 1979 seçimlerinden sonra kurulan AP hükümetinin 100 gün programında renkli televizyon uygulamasına başlanacağı nın açıklanması konuyu tartışma alanına da soktu.

Renkli TV konusunda TRT adına, Prof. Dr. Ahmet Kılıçbay ve TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası değişik perspektiflerden inceleyerek birer yayıne haline getirdiler. Ancak, her iki araştırmada da kullanılan istatistikler ve birtakım veriler tartışılmalı daha da alevlendirildi.

Türkiye'de renkli televizyon konusu sonunda şu ya da bu şekilde çözümlenecektir. Ancak renkli TV olmalı mı, olmamalı mı sorusunu bir kaç açıdan inceleyerek değerlendirmeden geçirmeden karar vermek doğru değildir. Konuya:

A— Teknolojik açıdan,
B— Politik açıdan (en önemli budur)
C— Sosyo-ekonomik açıdan bakmak gerekir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası, Batı ülkelerinde siyah-beyaz televizyonun giderek yayılması, TV'nin ne denli güçlü bir kitle iletişim aracı olduğunu vurgulayınca, renkli TV üzerindeki araştırmalar da yoğunlaştı. Bunun sonucu ABD'de NTSC isimli bir renkli TV sistemi geliştirildi. Ancak bu sistemin teknik özellikleri, kalitesi dana fazla önem veren Avrupalıları tatmin etmedi. B. Almanya ve Fransa'da ayrı ayrı yürütülen çalışmalar sonunda Alman PAL ve Fransız SECAM sistemleri geliştirildi. Bugün dünyada yaygın olarak bu üç sistem kullanılmaktadır. Aralarındaki farklılıklar ve detaylı teknik bilgiler Doc. Dr. Mümtaz Yılmaz'ın "Renkli TV Tekniği" isimli kitabında bulunabilir.

Türkiye renkli TV'ye geçmeye karar verdiğinde NTSC, PAL ya da SECAM sistemlerinden birini seçmek zorundadır. Teknik olarak PAL ve SECAM sistemleri NTSC'den üstündür. Ülkemizde renkli TV'ye "evet" denildiğinde, üzerinde uzun süre tartışılacak, bir diğer konu da bu sistemlerden hangisinin kabul edileceğidir. Ancak hangi sistem benimsenirse benimsensin ülkemizde çok yaygın olmayan bir teknolojinin giderek gelişeceği bir gerçektir. Önemli olan renkli televizyon teknolojisinin toplumun hangi kesitlerinde, nasıl bir iletişim yaratacağını iyi yorumlamaktır.

Renkli yayın başladığında bundan teknolojik olarak en fazla çıkılacak-

ları ancak ikinci kanalla mümkün olacaktır.

— TV'nin renkli yayına geçmesi konusunda bir tarih verebilir misiniz?

— Renkli yayına geçme konusunda TRT'nin bir tarih belirlemesi söz konusu olamaz.

Bu konu bir devlet politikasıdır ve Parlamentodan geçecek planlarla kesinleşecektir.

Renkli televizyon devletin planında yer aldığı zaman TRT de çalışmalarını gözden geçirecek ve renkli yayını başlatabilecektir.

HABER YORUM MAGAZİN

Hastalı, doktorlu, hasta doktorlu bir TV dizisi daha.

22.40 TV'de Sinema

Örümcek Ağı

Yönetmen: Vincente Minelli
Oyuncular: Richard Widmark, Charles Boyer, Gloria Graham, Lauren Bacall
Yapım yılı: 1955

William Gibson'un 1950'lerde çok satılan romanından perdede aktarılmış film Vincente Minelli'nin kendine özgü anlatımıyla ilginç bir hale gelmesine karşın yine de pek beğenilmemiştir. Üstelik Charles Boyer, Richard Widmark, Gloria Graham gibi ünlü oyuncuların yer almasına karşın. Ancak psikolojik filmlerden hoşlanmayanlar, bu filmi de ilgilile izleyebilirler.

21.19 Tıp Dosyası

SERVİS HEMŞİRESİ BEYİN AMELİYATINI ENGELLİYOR

Yeni başlayan sürekli filmi ilk bölümünün hikayesi şöyle: Emily Dubson 72 yaşındadır. Doktor Varden incelemek için ona beyin ameliyatı yapmak ister. Emily korkar, kararsızdır. Servis hemşiresi Ellen ise Emily'yi çok sevmekte ve ameliyat sonunda felç kalmasından korkmaktadır. Ellen'in çabalarıyla ameliyat yapılmaz.

KONUSU

Çevreye uyum sağlayamayan hastaların tedavisi gördüğü bir kliniğe yeni atanan müdür, sinir hastalarını modern yöntemlerle tedavi etmekten yanadır. Dr. McIver (Richard Widmark), hastaları arasında Steven Holte (John Kerr) adlı gençle yakından ilgilenir. Desinatör olan delikanlı yaşama küskündür. Kliniğin Sosyal Faaliyetler Müdürü Meg Rinehart doktora bir öneride bulunur. Hastanenin kitaplığı için hazırlanacak olan yeni perdelerin desenleri Holte'a ismarlanır. Delikanlı bu teklifi severek benimser. Sağlık durumunda da bir düzelmeye görülür. Ama hastanenin idari Müdürü perdeleri dışardan satın almanın daha akıllı olduğunu savunmaktadır. Böyle de yapar.

TELEVİZYONDA BUGÜN

19.00 HABERLER
19.07 VIKİNGLER

Dizinin bugün yayınlanacak 4. bölümünde esaretten kurtulan Vikingler tekrar denize açılırlar. Bir müddet sonra denize korsanlarla karşılaşırlar.

19.32 SAZ ESERLERİ
19.41 MANÇ DONYASI

Programda Diyanet İşleri Başkanlığı Olgunlaştırma Dairesi Başkanı Sükrü Öztürk ibadetin anlam ve önemi konusunda konuşacak

20.30 HABERLER
21.19 TIP DOSYASI

Yine hastane dizisi

22.09 TÜRK HAFİF MUZİĞİ

Şenay "Cirozname", "Doy Doy Doyamadım Türkiye", "Dalkavuk" "Honki Ponki"

22.30 HABERLER

22.40 TV'DE SINEMA

Örümcek Ağı